

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

**Neživotní zajišťovnictví v účetnictví a výpočty škod
na DACH marketu**

**Non-life reinsurance accounting and claims
calculation on DACH market**

Kristýna Kašová

Plzeň 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Neživotní zajišťovnictví v účetnictví a výpočty škod na DACH marketu“

vypracoval/a samostatně pod odborným dohledem vedoucí/vedoucího diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň/Cheb dne

v. r. *Kristýna Kašová*

Zásady pro vypracování práce

1. Proveďte základní charakteristiku neživotního zajišťovnictví.
2. Vysvětlete strukturu smluv v zajišťovnictví, jejich komponenty a jaký je jejich cíl.
3. Vysvětlete výpočty, účtování a kalkulaci škod na DACH trhu.
4. Demonstrujte typický příklad v neživotním zajištění.
5. Zhodnoťte přínosy zajišťovnictví a navrhněte inovace.

Studijní program

Ekonomika a management: Podniková ekonomika a management

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat paní doktorce Lucii Vallišové. za její odbornou pomoc při zpracovávání této diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat kolegům z VIG Re zajišťovny, a. s., kteří mi pomohli svými odbornými radami.

Obsah

Úvod	7
Cíl a metodika práce.....	8
1 Charakteristika zajišťovnictví.....	9
1.1 Typy smluv v zajišťovnictví	10
1.1.1 Povinné smluvní zajištění	11
1.1.2 Dobrovolné zajištění (nepovinné/fakultativní).....	11
1.1.3 Částečně povinné	11
1.2 Druhy smluv v rámci zajišťovnictví.....	12
1.2.1 Proporční (Quota Share & Surplus).....	12
1.2.2 Neproporční (Excess of Loss & Stop Loss).....	12
1.3 Základní smlouvy v zajišťovnictví.....	13
1.3.1 Quota Share.....	13
1.3.2 Surplus	15
1.3.3 Per Risk XL	17
1.3.4 Per Event XL	19
1.3.5 Stop Loss.....	20
1.3.6 Agregátní smlouvy.....	21
1.3.7 Kombinace smluv	21
1.3.8 Neživotní smlouvy	21
2 Zajišťovnictví v účetnictví	22
2.1 Účetní metody v zajištění.....	22
2.1.1 Metoda upisovacího roku (Undewriting year).....	22
2.1.2 Metoda kalendářního roku (Clean Cut)	24
2.1.3 Metoda výskytu události (Occurence year)	25

2.2	Proporční účetnictví	26
2.2.1	Zajistné.....	26
2.2.2	Provize	27
2.2.3	Škody	29
2.2.4	Rezervy	30
2.2.5	Portfolia	31
2.3	Neproporční účetnictví.....	33
2.3.1	Pojistné.....	33
2.3.2	Škody	36
2.3.3	Provize	37
2.3.4	Rezervy	38
2.3.5	Depozita.....	38
2.3.6	Speciální případy	40
3	Praktická část.....	41
3.1	Představení společnosti	41
3.2	Účtování smluv Quota Share a Surplus	41
3.2.1	Výpočet a účtování škody.....	49
3.3	Účtování smluv Excess of Loss a Stop loss	54
3.3.1	Výpočet a účtování škody.....	66
3.4	Zhodnocení přínosů zajišťovnictví.....	74
3.5	Inovace v oblasti zajišťovnictví	75
	Závěr	77
	Seznam použitých zdrojů	78
	Seznam zkratk.....	80
	Seznam tabulek	81
	Seznam obrázků.....	82

Seznam grafů.....	85
Seznam vzorců.....	86
Seznam příkladů	87
Seznam příloh.....	88
Přílohy	
Abstrakt	
Abstract	

Úvod

Zajištění je specifický obor, kde pojišťovna převádí část svého rizika nebo závazku na jiný subjekt, zajistitele. Primární pojistitel (postupující společnost) zaplatí pojistné zajistiteli, který se zavazuje odškodnit primárního pojistitele za část ztrát vzniklých na základě uzavřených zajištných smluv. Zajištění umožňuje pojišťovnám rozložit rizika spojená s jejich činností a zajistit, aby měly dostatečné finanční zdroje na pokrytí případných velkých ztrát nebo katastrofických událostí. Pomáhá pojišťovnám udržovat finanční stabilitu, solventnost a chrání jejich kapitálové rezervy. Zajištění může mít různé druhy. Jedním z nich je proporční zajištění, kdy zajistitel přebírá pevné procento z každé pojistné smlouvy. Další možností je neproporční zajištění, kdy zajistitel kryje ztráty přesahující určitou hranici. Existují ovšem i kombinace obou možností.

Zajistné účetnictví představuje specializovanou oblast v rámci finančního výkaznictví, které je užíváno pojišťovnami a zajišťovnami. Jedná se o vykazování transakcí prováděných zajistitelem. Jeho cílem je zajistit věrný a poctivý obraz skutečností a transparentnost pro všechny zúčastněné strany. Zároveň zajišťuje soulad s účetními standardy a regulatorními požadavky.

Tato práce se zaměřuje na účetnictví v oblasti zajišťovnictví na trhu DACH, který se skládá z jednotlivých dílčích trhů v Rakousku, Švýcarsku a Německu. Lze zde nalézt informace týkající jednotlivých forem zajištění a jejich účtování. Účtují se záznamy jako jsou zajistné prémie, provize, škody a rezervy na jejich náhrady a další transakce spojené s účetními operacemi. Informace vycházející z účetnictví zajištných smluv jsou důležité pro investory, dozorčí orgány a další zainteresované strany, aby lépe porozuměli finančnímu zdraví a rizikům spojeným s činností společnosti v oblasti pojištění a zajištění.

Cíl a metodika práce

Hlavním cílem této práce bude zhodnotit míru a rozsah automatizace účetních procesů zajištěného účetnictví na trhu DACH v roce 2024.

Pro dosažení cíle práce bude nutné čtenáři pomoci pochopit pojem zajištění a navrhnout možné inovace v oboru zajišťovnictví.

Toho bude dosaženo za pomoci zpracování literární rešerše věnující se teorii, kde dojde k charakteristice zajišťovnictví. V této části bude zajištění již blíže definováno a lze zde nalézt informace o typu, druzích a základních smlouvách. V následující kapitole budou vysvětleny účetní metody a konkrétní účetní případy, které se nejčastěji vyskytují na DACH trhu. V této kapitole se lze dočíst i postup výpočtu jednotlivých případů a jejich následné zaúčtování. Všechny způsoby účtování budou v souladu se Solvency II a mezinárodními účetními standardy (IFRS). Informace pro zpracování byly získány ze zahraničních odborných publikací a internetových zdrojů.

Informace ke zpracování praktické části budou získány na základě praxe ve firmě VIG Re zajišťovna, a.s. V praktické části této diplomové práce budou analyzovány jednotlivé faktury a demonstrovány specifické účetní případy pro neživotní část zajištění. Lze zde nalézt dokumenty, které klient zasílá zajišťovně a ty následně slouží jako podklad pro zaúčtování účetních případů. Dále budou uvedeny výpočty konkrétních účetních případů či pojistné události (jinak řečeno škody). Za pomoci modulu Programu Systémové Analýzy (SAP), který byl speciálně vyvinut a upraven pro potřeby zajišťovnictví (SAP – RI), budou detailně popsány postupy zaúčtování těchto případů. Všechny tyto transakce budou účtovány ke konci roku 2023 či začátku roku 2024, aby byla data a postupy co nejvíce aktuální. Všechny tyto úkony jsou demonstrovány na klientovi XYZ, který je typickým účetním subjektem na trhu DACH, čímž se zvyšuje praktická použitelnost a relevance zjištění.

V posledních kapitolách praktické části práce budou zhodnoceny přínosy zajišťovnictví a navrženy možné inovace za pomoci rozhovorů s experty a specialisty, kteří se ve VIG Re zajišťovně, a.s. soustředí na toto téma.

1 Charakteristika zajišťovnictví

V roce 1842 zasáhl přístavní město Hamburk ničivý požár, v jehož důsledku došlo mimo jiné ke krachu místních pojišťoven, které neměli dostatek financí na vyplacení odškodného. Aby se předešlo případnému opakování této situace, objevil se v 19. století nový systém – zajišťovnictví. Ten lze definovat jako přenos částečného nebo úplného rizika z jednoho pojistitele na druhého (v tomto případě zajistitele) za pomoci smlouvy, kdy zajistitel za pravidelné platby souhlasí, že odškodní pojistitele v případě ztráty (Pohl & Iranya, 2018).

Zajišťovnictví lze také definovat jako „pojištění pojišťoven“ (Schwepcke & Vetter, 2022).

Velmi málo pojišťoven (kromě těch finančně velmi silných) je schopno fungovat, expandovat a růst bez nějaké formy zajištění. V případě, že by se o to pojistitel pokusil, znamenalo by to, že by se při krytí ztrát spoléhali výhradně na své kapitálové rezervy (AON, 2021).

Stejně jako v pojišťovnictví, i v zajištění existuje několik rad pro podnikání:

1. snažte se vyhnout potencionální škodě;
2. snažte se zabránit výskytu škody;
3. omezte pravděpodobnost škodné události;
4. přijměte finanční zátěž škody;
5. přeneste část rizika na jiné zajistitele (AON, 2021).

Z výše uvedeného lze odvodit, že pojišťovna a zajišťovna fungují úplně stejně, jako když jednotlivec převádí riziko na pojišťovnu (AON, 2021).

Zajištění poskytuje pojistiteli větší jistotu pro jeho podnikání tím, že zvyšuje jeho schopnost odolat finanční zátěži (Investopedia, 2023).

Zajištění může poskytnout tyto výhody:

- možnost více riskovat;
- urovnat kolísání úrovně ve výkonnosti účtu nebo třídy podnikání;
- absorbovat velké ztráty;
- absorbovat velké události;
- odstranit nejistotu;

- asistovat firemnímu finančnímu a obchodnímu plánování;
- poskytnout rizikový kapitál;
- poskytovat odborné znalosti (AON, 2021).

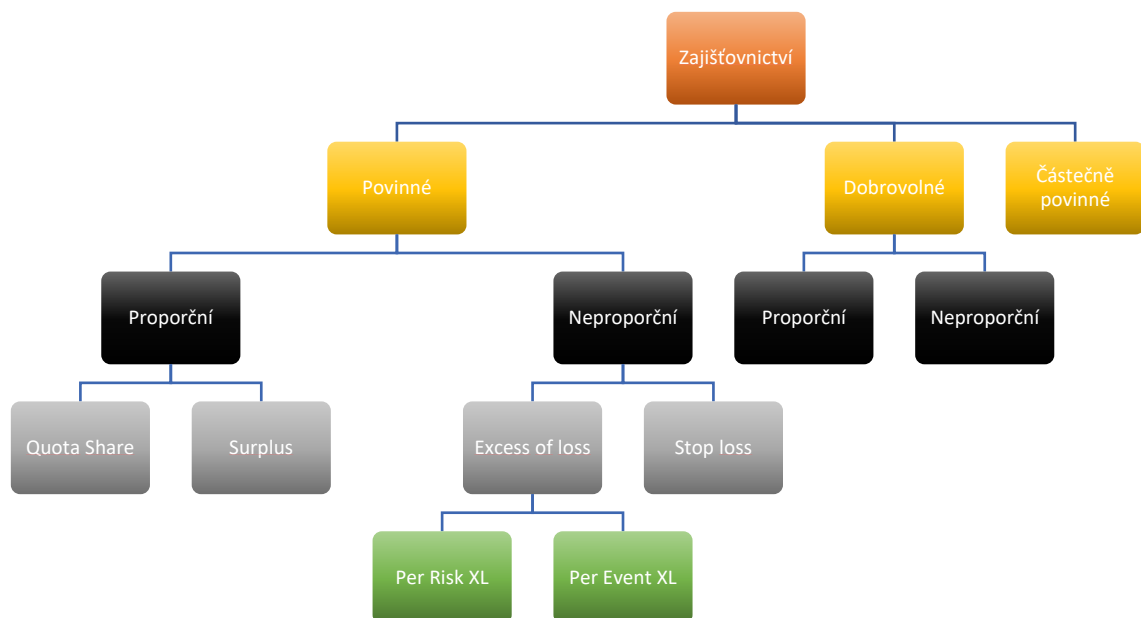
Je ovšem nutné vědět, co zajišťovatel nemůže:

- umožnit pojistiteli přijímat špatná rizika;
- vyvrátit pojistiteli špatná obchodní rozhodnutí;
- umožnit pojistiteli si ponechat dobrá rizika a zbavit se těch špatných;
- přijmout riziko, které by jinak nemohlo být přijato (AON, 2021).

1.1 Typy smluv v zajišťovnictví

Z definice zajišťovnictví vyplývá, že jde o písemnou smlouvu mezi pojistitelem a zajišťovatelem. Existuje zde povinné, dobrovolné a částečně povinné zajištění. Tyto tři typy smluv se dále dělí na dva druhy – proporční a neproporční, které se dále člení na konkrétní smlouvy. Každý z těchto druhů má své výhody i nevýhody, jak se lze dočíst v následujících kapitolách.

Graf 1: Struktura a druhy smluv v zajišťovnictví

Zdroj: vlastní zpracování (2023)

1.1.1 Povinné smluvní zajištění

Smluvní zajištění je pojištění zakoupené pojišťovnou od jiného pojistitele. Společnost, která zakoupila pojištění, přenáší všechna rizika konkrétní třídy pojistek na kupující společnost, kterou je zajistitel (Investopedia, 2020).

Povinné zajištění smlouvy jsou charakteristické definovanými riziky. Tato forma zajištění je „automatická“, jelikož zajistitel je povinen přijmout část těchto rizik. Výhoda tohoto uspořádání pro základního pojistitele je jednoduchá administrativa, protože není nutné dokládat podrobné informace o každém riziku. Zajistitel zde má nevýhodu, že není schopen přesně identifikovat daná rizika a je vystaven jejich dopadu. Povinné zajišťovnictví vždy předpokládá vztah založený na důvěře mezi primárním pojistitelem a zajistitelem (Schwepcke & Vetter, 2022, s. 127-128).

1.1.2 Dobrovolné zajištění (nepovinné/fakultativní)

Dobrovolné zajištění smlouvy začaly být hojně využívány v 19. století, protože rostla potřeba nákupu pojištění a zároveň se zvyšovala složitost podnikání. Jedná se tedy o nejstarší formu smluv. Fakultativní smlouvy dnes zaujaly dominantní místo ve světě zajištění (AON, 2021).

Nepovinné smlouvy je zajištění individuálního rizika. Zajistitel se může rozhodnout, zda a v jaké výši riziko přijme. Obvykle je jako individuální riziko charakterizován například obchodní dům, ocelárna nebo rafinérie (Schwepcke & Vetter, 2022, s. 128).

1.1.3 Částečně povinné

V této formě zajištění jedna strana nabízí riziko a druhá strana je vždy povinna jej přijmout. Aby tato smlouva mohla fungovat a zamezilo se možnosti dostat jednu za stran do nevýhodné situace, musí mezi oběma stranami již existovat dlouhodobější pracovní vztah (Schwepcke & Vetter, 2022, s. 128).

Možnosti takového zajištění jsou všeobecná pojistka – pojistitel se může rozhodnout, zda chce uzavřít smlouvu a jakou část rizika chce přenechat zajistiteli a ten je povinen tuto nabídku přijmout. Opakem je povinně-volitelné zajištění, kde pojistitel je povinen nabídnout část rizika a zajistitel se může rozhodnout, zda jej chce přijmout do svého portfolia. Tato forma je v současnosti nejméně využívaná. (Schwepcke & Vetter, 2022, s. 129).

1.2 Druhy smluv v rámci zajišťovnictví

Aby bylo možné poskytnout klientovi co nejlepší služby, je nutné rozlišovat mezi dvěma druhy – proporční a neproporční smlouvy. Pojistitel by měl mít při návrhu určité znalosti potřebné k uzavření smlouvy. Odbornou radu mu v případě nejasností poskytne zajišťovitel.

1.2.1 Proporční (Quota Share & Surplus)

Proporčním zajištěním se rozumí takový typ smlouvy, kdy pojistitel svěří zajišťovateli určitou část svého pojistného rizika a platí zajišťovateli stejně velkou část pojistného. Pokud nastane pojistná událost, zajišťovitel uhradí svoji část rizika. Pro tento druh pojištění se využívají smlouvy typu Quota Share a Surplus (Schwepcke & Vetter, 2022, s. 130).

U proporčního zajištění se typicky setkáváme s pojmy:

- retence – výše pojistné ztráty, kterou si pojistitel ponechá;
- cese – část pojistných smluv nebo portfolia, které jsou převedeny na zajišťovitele;
- provize – příspěvek poskytovaný zajišťovitelem na pokrytí části nákladů (CCR Re, 2021).
- škodní rezervy – nejlepší odhad pojišťovny na budoucí pojistné plnění
- nezaplacené pojistné rezervy (UPR) – již zaplacené pojistné, na které zajišťovitel ještě nemá nárok, jelikož pojistka ještě nevypršela (III, 2023).
- další případně rezervy (ACR) – rezervy v případě vyššího pojistného plnění (Casatc, 1995).
- poplatek zprostředkovateli – finanční obnos zaplacen makléři za zprostředkování pojistné smlouvy (Bouchemmama, 2000, s. 10).

Příklad 1: Pojistitel koupí od zajišťovitele ochranu na 40 % rizik, které vznikají v důsledku technického podnikání. Tudíž každé z těchto rizik bude rozděleno podílem 60%: 40%. 40% si nechává zajišťovitel a 60% pojistitel (Pohl & Iranya, 2018, s. 13).

1.2.2 Neproporční (Excess of Loss & Stop Loss)

V neproporčním zajištění přebírá zajišťovitel část ztráty přesahující domluvenou spoluúcast pojistitele, a to až do maximální sjednané výše. Účast zajišťovitele závisí na výši škody. Původní pojistné zde není proporčně rozděleno mezi pojistitele a zajišťovitele, tudíž je na pokrytí rizika vypočítáno zajištění. Původní pojistné a nově vypočtené zajištění není tím

pádem proporční a je na sobě nezávislé. Typickými smlouvami jsou zde Excess of Loss (XL/XS) a Stop Loss (Schwepcke & Vetter, 2022, s. 131-133).

Je nutné si zde ujasnit několik pojmů:

- prioritita – částka, kterou si pojistitel ponechá;
- limit krytí – maximální částka ztráty, kterou zajistitel uhradí;
- minimální vložené pojistné (MDP) - jedná se o minimální pojistné, za které je zajistitel ochoten poskytnout smluvní krytí, obvykle je placeno na začátku smlouvy;
- upravené pojistné (ADJ) - je rozdíl mezi MDP a skutečně vybraným pojistným;
- pojistné za obnovení limitního krytí (RIP) – pokud je limit krytí vyčerpán, další je automaticky přičten. Toto pojistné je pak placeno za každou další obnovu (Pohl & Iranya, 2018, s.27-41).
- ztrátovost – vztah škod a rezerv vzhledem k pojistnému (Pohl & Iranya, 2018, s. 35).

Příklad 2: Pojistitel využívá neproporční smlouvy s limitním krytím 200.000 prioritou 50.000 pro každé riziko vzniklé v souvislosti s technickým podnikáním. V tomto portfoliu utrpí ztrátu 80.000. Tudíž si pojistitel ponechá částku 50.000 a zajistitel kryje částku 30.000 (Pohl & Iranya, 2018, s. 32)

1.3 Základní smlouvy v zajišťovnictví

V zajišťovnictví existuje pět elementárních smluv – Quota Share, Surplus, Per Risk XL, Per Event XL a Stop Loss. Je nutné, aby ze smlouvy bylo jasně patrné, na jakém typu smlouvy se protistrany dohodly. V následující kapitole je popsáno těchto několik základních typů.

1.3.1 Quota Share

Zajistitel se zde podílí konkrétním procentem na všech rizicích definovaných ve smlouvě, obdrží odpovídající podíl z původního pojistného a zaplatí stejný podíl na nákladech plynoucích z podnikání (náklady na správu a úpravu, platba škod). Tato smlouva funguje jako tiché partnerství – upsaná rizika, náklady a výnosy a potencionální výdělek jsou sdílené mezi oběma stranami (Schwepcke & Vetter, 2022, s. 147).

Procentuální podíl může být změněn pouze na základě vzájemné dohody či po vypršení doby smlouvy. Ve smlouvě typu Quota Share (QS) zajistitel nese část nákladů vzniklých ze všech rizik postoupených v zajištění smlouvy, tudíž lze říci, že Quota Share umožňuje postoupit relativně velké částky s malým úsilím (Schwepcke & Vetter, 2022, s. 150-151).

Při akceptaci QS smlouvy musí zajistitel důvěřovat podnikatelským schopnostem pojistitele, jelikož přijme část odpovědnosti, aniž by měl kontrolu nad kvalitou rizik (AON, 2021).

Vzorec 1: Výpočet podílu v QS

$$\frac{\text{Pojistná částka} - \text{retence}}{\text{Pojistná částka}} = \text{Zajistitelův podíl}$$

Zdroj: Schwepcke & Vetter (2022, s. 150)

Příklad 3: Smlouva QS má retenci 60 % a zajistitelův podíl je 40 %

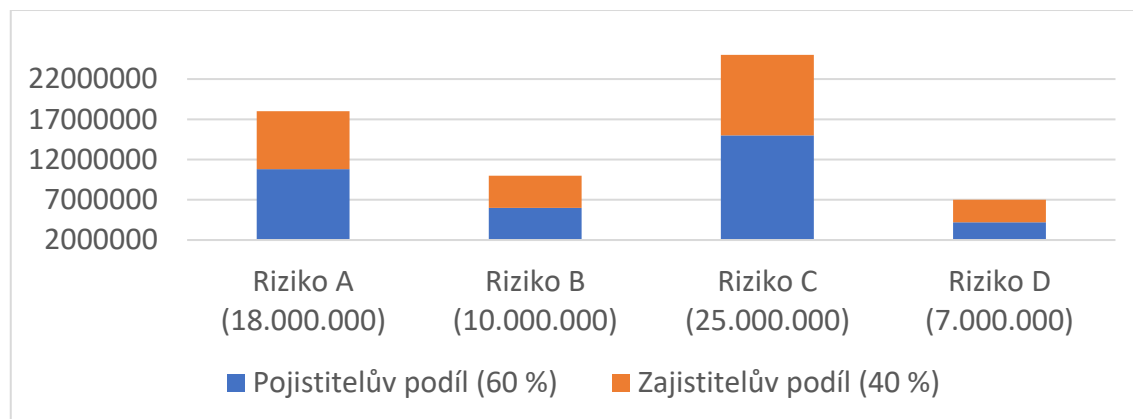
Pojistná částka	1.000.000
Zajistné	2.000
Škoda	500.000

- Retence: 1.000.000*60 %=600.000
- Zajistitelův podíl: 1.000.000*40 %=400.000

Na základě předchozích údajů bude proporčně rozděleno pojistné a škoda.

- Retence: 502.000*60 %=301.200
- Zajistitelův podíl: 502.000*40 %=200.800

Graf 2: Dělení rizika na základě QS

Zdroj: Pohl & Iranya (2018, s. 16)

QS je také často doporučována pro zcela nové podnikání či pokud se již existující firma rozhodne začít podnikat v novém oboru a nemá k dispozici předchozí zkušenosti či statistická data. Dále bývá doporučována pro portfolia s homogenním rizikem a pokud chce postupující pojistitel zvýšit svoji Solventnost II (Pohl & Iranya, 2018, s. 65).

Tento typ smlouvy je ideální pro velké množství podobných rizik, ovšem není vhodným nástrojem pro srovnatelnost rizik či homogenizaci portfolia (Schwepcke & Vetter, s. 161).

Lze určit následující výhody a nevýhody Quota Share smlouvy:

Výhody:

- jednoduchá administrativa;
- přímocharost;
- každé riziko je sdílené proporčně;
- vysoká provize;
- ochrana proti kolísání a vysoké frekvenci ztrát;
- snižuje riziko omylu (hlavně v případě nového podnikání);
- zvyšuje solventnost.

Nevýhody:

- menší ochrana před velkými škodami a akumulovanými malými škodami;
- pojistitel nemůže měnit rizikový profil, všechny rizika mají stejnou retenci (Pohl & Iranya, 2018, s. 17).

1.3.2 Surplus

Smlouva typu Surplus je velice podobná Quota Share, hlavním rozdílem je, že každé riziko má vlastní retenci a cese. V tomto případě se zajistitel již nepodílí na všech rizicích sepsaných ve smlouvě, ale pouze na těch, kde pojistná částka nebo limit přesahuje retenci. Pojistitel a zajistitel sdílí riziko na základě jejich celkového podílu (Schwepcke & Vetter, s. 163-165).

V této smlouvě existují tzv. linky, které kryjí dodatečné ztráty nebo škody (Texas Department of Insurance, 2022).

Pro tyto linky (případně pro další možná rizika) musí zajistitel připravit nové retence a cese, které s klientem prodiskutuje (AON, 2021).

Pokud si společnost nechce zakoupit dobrovolné zajištění, může se rozhodnout zvýšit celkovou kapacitu smlouvy Surplus tak, že zvýší počet linek. Případně se firma může rozhodnout upsat zcela novou smlouvu. Surplus se používá hlavně pro majetkové a technické zajištění (Pohl & Iranya, 2018, s. 21).

Vzorec 2: Výpočet podílu v Surplus

$$\frac{\text{Pojistná částka} - \text{retence}}{\text{Pojistná částka}} = \text{Zajistitelův podíl}$$

Zdroj: Schwepcke & Vetter (2022, s. 165)

Příklad 4: Surplus s 8 linkami má retenci 1.000.000 a surplus kapacitu $8 \cdot 1.000.000 = 8.000.000$, tudíž celková kapacita smlouvy surplus je 9.000.000.

Riziko A:

Pojistná částka	5.000.000
Zajistné	800.000
Škoda	4.000.000

- Retence: $1.000.000/5.000.000=20\%$
- Zajistitelův podíl: $(5.000.000-1.000.000)/5.000.000=80\%$

Na základě těchto údajů bude proporčně rozděleno pojistné a škoda.

- Retence: $20\% \cdot 4.800.000=9.600.000$
- Zajistitelův podíl: $80\% \cdot 4.800.000=3.840.000$

Riziko B: Je nižší než retence, tudíž je celé toto riziko kryto pojistitelem.

Riziko C:

Pojistná částka	9.000.000
Zajistné	2.700.000
Škoda	3.000.000

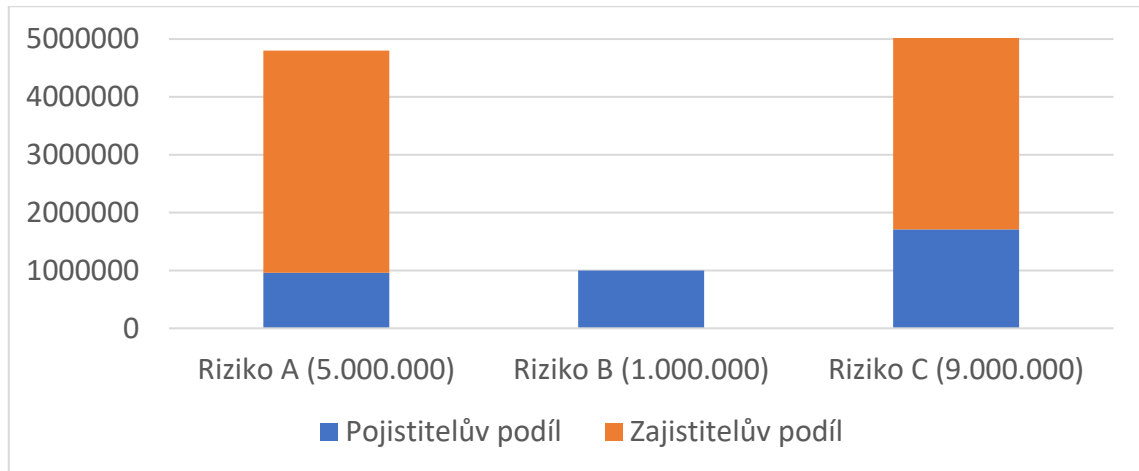
- Retence: $2.700.000/9.000.000=30\%$
- Zajistitelův podíl: $6.300.000/9.000.000=70\%$

Na základě těchto údajů bude proporčně rozděleno pojistné a škoda.

- Retence: $30\% \cdot 5.700.000=1.710.000$

- Zajistitelův podíl: $70\% * 5.700.000 = 3.990.000$

Graf 3: Dělení rizika ve smlouvě Surplus

Zdroj: Pohl & Iranya (2018, s.19-21)

Stejně jako předchozí smlouva i Surplus přináší mnoho výhod a nevýhod:

Výhody:

- vyrovnanost portfolia;
- pojistitel má možnost upisovat větší rizika prostřednictvím zakoupení další smlouvy;
- pojistitel si díky retenci může ponechat více pojistného než ve smlouvě QS;
- ochrana proti velkým škodám;
- zlepšuje míru solventnosti.

Nevýhody:

- vysoké administrativní náklady;
- detailnější informace o škodách;
- možnost, že pojistitel na zajistitele převede pouze nežádoucí rizika;
- není zde ochrana proti kolísání a vysoké frekvenci ztrát (Pohl & Iranya, 2018, s. 21-22).

1.3.3 Per Risk XL

Účelem tohoto kontraktu je poskytnout zajištěnému ochranu při ztrátě z individuální pojistky, která je vyšší než priorita. Jelikož každá škoda může přesahovat prioritu, na které se pojistitel a zajistitel dohodli, může zajistitel očekávat, že bude zapojen do řady

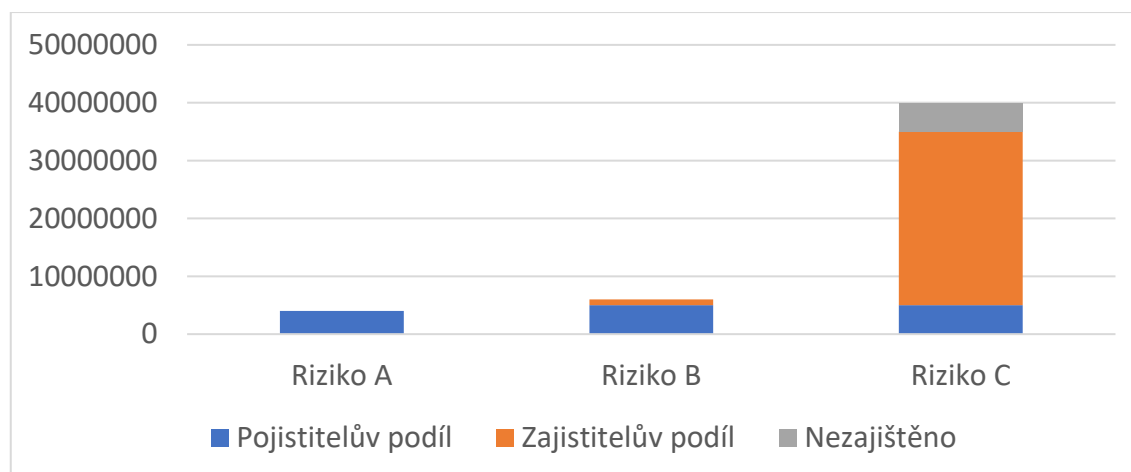
různých pojistek. V této smlouvě je důležité správně určit prioritu a limit krytí, jelikož se i od těchto faktorů odvíjí výše zajistného. Dále se cena odvíjí od odhadu maximální ztráty (EML). EML je stanoveno na základě předchozích zkušeností a hodnocení firmy upisovatelem. Tento faktor může být ovlivněn mírou ochrany jednotlivých ohrožených položek. Kupříkladu u skladů může být ovlivněn rozestupy mezi sklady nebo protipožárními prvky. Jelikož se jedná o neproporční smlouvu, bude zajistitel požadovat platbu MDP (AON, 2021).

Všechny rizika musejí být přesně definována ve smlouvě a obě strany si musejí být naprosto jisté, co je kterým rizikem myšleno (Schwepcke & Vetter, s. 185).

Příklad 5: Smlouva Excess of Loss: 30.000.000 XS 5.000.000

Riziko	Celková částka škod	Priorita	Zajistitelův podíl	Nezajištěno
A	4.000.000	4.000.000	0	0
B	6.000.000	5.000.000	1.000.000	0
C	40.000.000	5.000.000	30.000.000	5.000.000

Graf 4: Dělení rizika podle Excess of Loss

Zdroj: Pohl & Iranya (2018, s. 29)

Stejně jako proporční i neproporční smlouvy mají své výhody a nevýhody:

Výhody:

- velká škoda je rozdělena mezi pojistitele a zajistitele, tudíž pro pojistitele je zde nižší ztrátové břemeno;
- ponechání si malých a středních škod a tím pádem není hned vyčerpán limit krytí;

- celkové vyrovnání portfolia v případě různě velkých škod.

Nevýhody:

- výsledky zajišťovatele ukazují mnohem větší fluktuaci (může zde vzniknout negativní cash-flow);
- pojistitel je kryt pouze v případě individuálních škod (Pohl & Iranya, 2018, s.32).

1.3.4 Per Event XL

V případě, že je vznik mnoha pojistných událostí způsoben jednou příhodou, využívá se smlouva Event XL. Smlouvy tohoto typu obvykle kryjí spíše třídu nebo portfolio podnikání než jednotlivá rizika. Event XL jsou navrženy tak, aby chránily pojistitele před velkými a dlouhotrvajícími ztrátami. Pojistnými událostmi se nejčastěji myslí bouře, zemětřesení, požár, osobní nehoda, přepravované zboží, motorová odpovědnost, krveprolití, odpovědnost za produkty, kompenzace zaměstnavatelů či dělníků, odpovědnost zaměstnavatelů atd., proto tato smlouva bývá označována i jako katastrofická smlouva (CAT XL) (AON, 2021).

Smlouva Event XL je strukturována tak, že v případě ovlivnění dvou a více rizik jedinou událostí, započne pojistné krytí (Schwepcke & Vetter, s. 186).

Pojistitel si u těchto smluv může vyžádat kombinaci smlouvy Risk/Event XL pro určité skupiny pojistek. V případě takové kombinace jsou ve smlouvě různé výjimky a zvýhodnění na RIP, aby bylo poskytnuto více či méně krytí, případně jsou tyto skupiny pojistek osvobozeny od RIP. MDP bude vypočítán s ohledem na několik faktorů, např. vystavení ztrátě, četnosti ztrát, minulosti či pomocí procenta z příjmu. Tento typ zajištění je vhodný, pokud je původní pojistka proti katastrofickým rizikům či u neomezeného krytí (AON, 2021).

Je zde velmi často využívána hodinová doložka, která říká že událost může být definována jako jedna událost nebo skupina menších událostí (škod). Maximální doba trvání jsou tři dny (Pohl & Iranya, 2018, s. 33).

I tato smlouva má své výhody i nevýhody:

Výhody:

- dobrá ochrana proti jedné události nebo skupině menších událostí/škod;
- možná ochrana několik druhů podnikání.

Nevýhody:

- výsledky zajišťitele ukazují mnohem větší fluktuaci (může zde vzniknout negativní cash-flow);
- podmíněná ochrana (je nutné splnit podmínky události);
- složitější stanovení priority a limitu krytí (Pohl & Iranya, 2018, s. 34).

1.3.5 Stop Loss

Smlouva typu Stop Loss je uzpůsobena tomu, aby co nejefektivněji chránila ziskovost pojistitelů (Pohl & Iranya, 2018, s. 35).

Stop Loss zajištění poskytuje krytí všech škod, které vzniknou v určitém časovém období, převyšují ztrátovost nebo přesáhnou částku limitu (CCR Re, 2021).

Priorita a limit jsou zde určeny jako procenta z pojistného, který pojistitel vybere (Pohl & Iranya, 2018, s. 35).

Stop Loss lze použít ve všech třídách zajištění, i když není příliš používán pro rizika nenámořních nehod, námořních, leteckých a životních pojištění. U některých druhů podnikání, kde je obtížné určit jednotlivé škodní události nebo může dojít k vysokému výskytu ztrát během krátkého časového období, jako je ochrana před krupobitím, se jako jediná forma zajištění používá Stop Loss (AON, 2021).

Lze tedy jednoduše odvodit, že tato smlouva a všechny její formy se nejčastěji využívají v zemědělství (Helvetia, 2023).

Zde je nesmírně důležité co nejpodrobněji popsat jednotlivá rizika a rozsah krytí smlouvy (Schwepecke & Vetter, s. 188).

Stop Loss smlouvy přináší řadu unikátních výhod:

Výhody:

- ochrana před škodami, pokud překročí prioritu;
- omezení morálního hazardu, z důvodu poskytování těchto smluv pouze pro určité typy rizik;
- možnost kombinace s jinými smlouvami a spoluúčast na škodě (Pohl & Iranya, 2018, s. 36).

1.3.6 Agregátní smlouvy

Agregátní smlouvy jsou velmi podobné smlouvám typu Stop Loss s tím rozdílem, že priorita a limit krytí jsou pevné částky (Pohl & Iranya, 2018, s.36).

1.3.7 Kombinace smluv

V mnoha případech je nutná (ne-li nezbytná) kombinace různých smluv. V takovém případě je doporučeno, aby se kombinovaly dohromady pouze proporční smlouva s proporční a neproporční smlouva s neproporční. Kombinace proporční a neproporční smlouva není z technických důvodů příliš doporučována (Helvetia, 2023).

1.3.8 Neživotní smlouvy

Níže lze najít nejčastěji používané neproporční smlouvy na německém, rakouském a švýcarském trhu, jinak označováno jako DACH trh.

1.3.8.1 Úrazové pojištění

Úrazové pojištění poskytuje finanční ochranu před ekonomickými následky smrti nebo nedobrovolné invalidity. Jedná se o abstraktní krytí. To znamená, že pojistitel nehradí konkrétní náklady vzniklé škody, ale peněžní částku uvedenou v pojistné smlouvě nebo její části (Schwepcke & Vetter, s. 237).

1.3.8.2 Pojištění motorových vozidel

Ve většině států je toto pojištění povinné, a proto je i často upravované podle aktuálních potřeb Evropské Unie (Schwepcke & Vetter, s. 263).

Toto pojištění se skládá z:

- pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (povinné ručení) (MTPL) – jedná se o povinné pojištění, které musí mít sjednané každý, kdo vlastní a provozuje vozidlo;
- havarijní pojištění (MOD) – kryje škodu, kterou si pojistník na vozidle způsobí sám (Schwepcke & Vetter, s. 263-264).

1.3.8.3 Obecné pojištění odpovědnosti za škodu

Pojištění obecné odpovědnosti chrání pojistníka před nároky na náhradu škody. Nároky na odškodnění mohou vzniknout v důsledku poškození zdraví, škody na majetku nebo čistě finanční ztráty způsobené třetí straně. Toto pojištění odškodní pojistníka až do sjednaného limitu plnění (Schwepcke & Vetter, s. 253).

2 Zajišťovnictví v účetnictví

Účelem účetnictví v zajišťovnictví je shrnout obchodní transakce, které jsou upravené v zajištné smlouvě a zároveň jsou měřitelné v peněžních jednotkách. Tyto transakce jsou hlášeny pojistitelem v předem stanovených obdobích. Údaje, které jsou získány v průběhu účetního procesu, jsou dále využívány při sestavování rozvah, výkazů zisků a ztrát a statistik jak pojišťoven, tak i zajišťoven. Rozdíly ve formách smluv ovlivňují obsah i četnost s těmito účty. Bez ohledu na to je však způsob, jakým jsou údaje uvedeny v účetní závěrce, ovlivněn také použitou účetní metodou (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 11-12).

Použitá účetní metoda má vliv zejména na finální účty, rezervy a výpočty související s výsledkem smlouvy (Bouchemmama, 2006, s. 10).

2.1 Účetní metody v zajištění

V zajišťovnictví existují tři metody – metoda kalendářního roku, výskytu události a upisovacího roku.

2.1.1 Metoda upisovacího roku (Undewriting year)

Upisovacím rokem se v pojišťovnictví rozumí rok, kdy byla pojistka podepsána či zahájena nebo došlo k její obnově. Ve většině případů se odlišuje datum podpisu pojistky a její zahájení, v takovém případě je upisovacím rokem rok zahájení smlouvy (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 13).

Smlouvy účtované metodou upisovacího roku mají zajištné a škody zaúčtované do roku, ve kterém byla smlouva podepsána. Každý upisovací rok zůstane otevřený a transakce budou prováděny tak dlouho, dokud bude existovat předmět zajištění nebo dokud se zajištěný a zajištitel nedohodnou na určité formě přerušení nebo převodu odpovědnosti na jiný rok (AON, 2021).

Tato metoda se využívá v případech, kdy je velmi nepravděpodobné, že dojde k rychlému uhrazení škod nebo pojistného. Hodí se pro dlouhodobé podnikání, ale zároveň je výhradně používána pro typy námořního a leteckého pojištění. Je také využívána pro pojistné smlouvy, které kryjí strojírenství, odpovědnost a v neproporčních druzích smluv (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 19).

Tab. 1: Finální účet dle upisovací metody

Credit	Debit
Pojistné	Provize
Klientem uvolněné pojistné vklady	Klientem držené pojistné vklady
Klientem uvolněné ztrátové vklady	Klientem držené ztrátové vklady
Úrok z vkladů	Daně
Vrácení předchozí platby za škodu	Zaplacené škody
Rezervy na vstupu	Rezervy na výstupu

Zdroj: Pohl & Iranya (2018, s. 107)

Ve finálním účtu se často vyskytují klientem uvolněné a držené vklady. Tyto částky jsou na začátku účetního období (případně v jiném termínu stanoveném smlouvou) započteny zajistitelem do celkového výsledku smlouvy, ovšem klient je má uloženy na speciálním bankovním účtu a dle potřeby jsou vklady vybírány. O této skutečnosti je zajistitel pravidelně informován pojistitelem (VIG Re, 2021).

Dále se v této metodě účtují rezervy na pojistné události, jež mají za cíl zajistitele informovat o nejlepším odhadu částky škody, která bude v budoucnu vyplacena pojistiteli. Jedná se o hodnoty, které pouze ovlivňují výsledek smlouvy a nejsou pojišťovně vypláceny. V případě vyčíslení škody je pojistná událost vyplacena a rezervy sníženy. Tyto položky jsou často nazývány depozita (Helvetia, 2023).

Rezervy nikdy nejsou přenášeny do dalšího roku, ale zůstávají v upisovacím roce smlouvy. Je zde možné i účtování UPR (nezasloužené zajistné rezervy), ale tato možnost je velmi málo využívána (Bouchemmama, 2006, s. 11).

Obecně lze říct, že účty zpracované touto metodou, jsou jedny z nejnáročnějších. Každá položka musí být přiřazena ke konkrétnímu korespondujícímu roku. Toto umožňuje zajišťovně sledovat vývoj podnikání pojišťovny (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 18).

2.1.2 Metoda kalendářního roku (Clean Cut)

Kalendářním rokem se zde rozumí rok, kdy dojde k vypořádání zajistného, provize a zajistného plnění mezi pojistitelem a zajištěním (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 13).

Jedná se o smlouvu, která ochraňuje zajištění, aby nenesl odpovědnost za nároky po datu ukončení smlouvy. Přerušení smlouvy (tzv. cut-off) definuje, jak dlouho bude mít zajištění finanční odpovědnost z pojistných smluv, které byly v platnosti v době účinnosti zajištění smlouvy (CCR Re, 2021).

V tomto typu smlouvy klademe důraz na okamžik platby. Může se stát, že škoda nastane v roce 2017, ale smlouva je upsána u zajišťovny od roku 2020. V takovém případě je možné, že tato škoda bude placena zajišťovnou v roce 2020, za předpokladu, že v minulosti ještě nedošlo k jejímu vypořádání (VIG Re, 2021).

Clean cut, neboli čistý řez, znamená, že na konci kalendářního roku je veškerá odpovědnost za pojistné události přenesena za pomoci „výstupů z portfolia“ do následujícího kalendářního roku, kde je tato skutečnost zaznamenána pomocí „vstupů do portfolia“. Výstupy z portfolia se účtují jako pasivní zůstatek, tzv. na dluh (debit) a vstupy do portfolia se účtují jako aktivní zůstatek, tzv. částka k dobru (credit) (Pohl & Iranya, 2018, s. 107-108).

Jelikož se zde účtují vstupy a výstupy portfolií, nedochází k účtování rezerv. Jedná se o metodu, která se používá pouze v proporčním zajištění. (VIG Re, 2021).

Metoda kalendářního roku se nejlépe hodí pro podnikání, u kterého je možné všechny pohledávky a závazky vypořádat relativně rychle (např. požár) (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 18).

Tab. 2: Finální účet metody dle kalendářního roku

Credit	Debit
Zajistné	Provize
Zajistné na vstupu (Portfolia)	Zajistné na výstupu (Portfolia)
Škody na vstupu (Portfolia)	Škody na výstupu (Portfolia)
Klientem uvolněné pojistné vklady	Klientem držené pojistné vklady

Klientem uvolněné ztrátové vklady	Klientem držené ztrátové vklady
Úrok z vkladů	Daně
Vrácení předchozí platby za škodu	Zaplacené škody

Zdroj: Pohl & Iranya (2018, s. 108)

2.1.3 Metoda výskytu události (Occurrence year)

Rokem vzniku se rozumí rok, ve kterém došlo nebo byla způsobena událost, která následně vedla ke vzniku pojistné události neboli škody. V této metodě je možné zajistné, provize, škody a všechny typy rezerv přiřadit ke konkrétnímu roku jejich vzniku (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 13).

Zajistné lze tedy přesunout do nového období za pomoci výstupů a vstupů z portfolia, ale rezervy a ztráty či škody jsou ponechány v roce vzniku, dokud nebude škoda splacena nebo uzavřena (VIG Re, 2021).

Typicky se tato smlouva používá u pojistek, kdy můžeme alokovat vznik pojistného, ale škody nemusí být vyplaceny okamžitě. Typickým příkladem je povinné ručení vozidel neboli MTPL (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 18).

Metoda výskytu události má své hlavní využití v neproporčním zajištění (Bouchemmama, 2000, s. 11).

Pokud je účetnictví smlouvy vedeno metodou výskytu události, je finální účet kombinací položek z upisovacího a kalendářního roku. V případě škodních rezerv se může pojistitel rozhodnout, zda je bude hlásit v rámci finálního účtu jako vstupy a výstupy z portfolia, a tudíž budou v rámci likvidního zůstatku vyplaceny, či je hlásit jako nelikvidní zůstatek a rezervy budou započítány pouze do celkového výsledku smlouvy. Pojistné rezervy se zde převádějí do dalšího roku (VIG Re, 2021).

Tab. 3: Přenos rezerv dle účetní metody

Účetní metoda	Pojistné rezervy	Škodní rezervy
Kalendářní rok	✓	✓
Výskyt události	✓	×
Upisovací rok	×	×

Zdroj: Bouchemmama (2006, s. 11)

2.2 Proporční účetnictví

V případě proporčního zajištění jsou kryty všechny pojistné smlouvy, které byly uzavřeny během příslušného upisovacího období a nebyly výslovně vyloučeny z krytí. Vzhledem k tomu, že počet takovýchto pojistek bývá velký, jsou výsledné položky účtu pravidelně shrnuty ve formě finálních účtů. Období tohoto hlášení bývá rozděleno na kratší účetní období, jelikož pojistitel chce být od zajistitele co nejdříve odškodněn za dané pojistné události, obdržet provizi či co nejdříve uhradit své závazky ve formě zajistného. Zároveň chce být zajistitel co nejvíce informován o vývoji smlouvy. Dle smlouvy mohou být finální účty poskytovány měsíčně, čtvrtletně, půlročně či ročně. Finální účty pravidelně obsahují položky vytvořené nebo splatné během příslušného účetního období, jako jsou zajistné, provize, škody, rezervy a vstup či výstup z portfolií (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 20).

2.2.1 Zajistné

Zajistné je děleno na zasloužené a nezasloužené. Zasloužené zajistné je finanční obnos, který pojistitel uhradí za to, že v konkrétní čas poskytuje zajistitel krytí rizik určených v pojistné smlouvě. Tento druh zajistného ovlivňuje výpočet provize. Nezasloužené zajistné je odhad pojistitele na výši pojistného, kterou zajistitel v budoucnu obdrží a klasifikuje se jako rezerva (VIG Re, 2023).

Částka zajistného, která je zaúčtována, závisí na všech pojistkách, které jsou obsaženy ve smlouvě. Zajistitel vstupuje do rizika současně s pojistitelem, a tudíž by mu mělo být poskytnuto pojistné odpovídající jeho podílu na odpovědnosti. Zajistné proto musí být připsáno zajistiteli nejpozději v účetním období, ve kterém se stane splatným (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 29-30).

Přijaté zajistné se účtuje na vrub pojistitele a ve prospěch zajistitele.

Obr. 1: Účtování zajistného

Bankovní účet		Zajistné	
25		25	

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

2.2.2 Provize

Zajistné obsahuje část nákladů a jeho postoupením je pojistitel sdílí se zajistitelem. Administrativní náklady pojistitelů však nejsou zajištěním sníženy, takže zajistitel zpravidla vrací tuto část nákladů formou zajistné provize (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 31).

Jednoduše lze říct, že provizí se myslí finanční obnos, který je placen zajistitelem zpět pojistiteli. Existují tři druhy: stanovená pevným procentem; odvíjející se od zisku společnosti a provize podle vývoje podnikání (London School of Insurance, 2016, s. 24).

Všechny druhy provizí jsou zaznamenávány jako závazek zajistitele a příjem pojistitele.

Obr. 2: Účtování provize

Provize		Bankovní účet	
25		25	

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

2.2.2.1 Provize stanovená pevným procentem

Pokud je u smlouvy předpokládán konstantní vývoj a stabilní výsledek, obvykle bývá provize stanovena procentem ze zaplaceného zajistného. Tento typ často souvisí se ziskovou provizí (London School of Insurance, 2016, s. 24).

2.2.2.2 Provize podle výsledku smlouvy

Z názvu vyplývá, že se jedná o variabilní provizi, která závisí na výsledcích dané smlouvy. Jelikož v případě dobrých výsledků zajistitel platí pojistiteli vysokou provizi a při špatných výsledcích jí naopak platí nízkou, jedná se o prostředek sloužící k odhadu nákladů a pro úpravu ceny (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 31).

Tato metoda odměňuje společnosti za zisk či je penalizuje za špatný výsledek smlouvy. Postupující společnost odepíše na vrub zajištětele prozatímní provizi (obvykle podle dohodnuté sazby) z pojistného zaplaceného v průběhu roku a na konci roku se provize upraví podle vzorce založeného na pojistných událostech za daný rok (London School of Insurance, 2016, s. 24).

Vzorec 3: Ztrátový poměr dle výsledku smlouvy

$$\frac{\text{Roční ztráta} \times 100}{\text{Zasloužené roční pojistné}}$$

Roční ztráta = škody za rok + škodní rezerva na konci běžného roku – škodní rezerva na konci předchozího roku

Zasloužené roční pojistné = zasloužené pojistné za rok + pojistná rezerva na konci předchozího roku – pojistná rezerva na konci běžného roku

Provize je předmětem vyjednávání, ale často se stanovuje například takto: navýšení provize o 0,5 % za každé 1% snížení ztrátového poměru. Je nutné mít ve smlouvě tabulku, která určuje přesné hodnoty (London School of Insurance, 2016, s. 24).

2.2.2.3 Zisková provize

Provize ovlivněná ziskem je navržena tak, aby sloužila jako pobídka pro zajištětele, a ten si trvale udržel vysokou kvalitu upisování. Pokud příjmy přesáhnou výdaje dojde k zisku. Procento podílu na zisku je vždy dohodnuto na počátku smlouvy a je dle něj dělen zisk. V případě, že je rok ukončen s finanční ztrátou, může být její hodnota převedena, a to až do zániku (tj. částka ztráty zůstává debetní položkou ve výkazech na následující roky, dokud nezanikne) nebo se ztráta bude přenášet do výsledku smlouvy po dohodnutý počet let a poté zanikne. Je důležité, aby smlouva obsahovala dohodnutou definici pojistného, aby se předešlo zmatkům a nedorozuměním při přípravě výkazu provize ze zisku. V následující tabulce jsou uvedeny položky pro výpočet ziskové provize (London School of Insurance, 2016, s. 25).

Tab. 4: Hlavní položky pro výpočet ziskové provize

Příjem	Výdaj
Převod pojistné rezervy z minulého roku	Provize
Převod škodní rezervy z minulého roku	Pojistné události (škody)
Přijaté zajistné	Administrativní výdaje
	Převod pojistné rezervy do příštího roku
	Převod škodní rezervy do příštího roku
	Přenos ztráty

Zdroj: London School of Insurance (2016, s. 25)

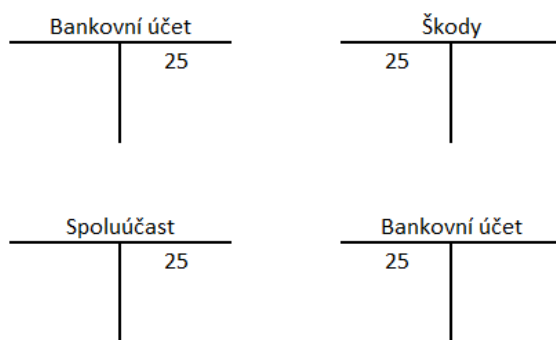
2.2.3 Škody

Pojistitel odepisuje svůj podíl na pojistných událostech, které jsou vyplaceny během účetního období, na vrub zajistitele. Při rozhodování, zda může být škoda vyplacena, je důležité, zda spadá do smlouvy o zajištění a zároveň nespadá do retence či konkrétní pojistná událost není úplně vyloučena. V případě proporční smlouvy musí být škody rozděleny ve stejném poměru jako zajistné (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 34).

Jednotlivé škody negativně ovlivňují výsledek smlouvy. Jedná se o konkrétní splatné pojistné události, které na proporční smlouvě nemusí být doloženy hlášenkou. V případě vysokých či častých škod je zde počítána spoluúčast na škodě či ztrátě (VIG Re, 2023).

Škody jsou účtovány na vrub zajistitele, spoluúčast je naopak účtována v jeho prospěch.

Obr. 3: Účtování škod a spoluúčasti

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

2.2.3.1 Spoluúčast na škodě

Pokud za určité časové období přesáhnou škody určité procento ze zajištěného, pojistitel se podílí na této ztrátě předem daným podílem (Bouchemmama, 2006, s. 28).

Vzorec 4: Ztrátový poměr dle spoluúčasti

$$\frac{\text{Vzniklé škody} \times 100}{\text{Zasloužené zajištění}} = \text{Ztrátový poměr}$$

Zdroj: Bouchemmama (2006, s.28)

2.2.3.2 Spoluúčast na ztrátě

V případě, že je výsledek smlouvy horší, než se očekávalo, může být po pojistiteli požadováno, aby se podílel na ztrátě a poskytl zajistiteli finanční příspěvek na již zmíněnou ztrátu. Pro výpočet spoluúčasti se zde využívá kombinovaný poměr (AON, 2021).

Vzorec 5: Kombinovaný poměr

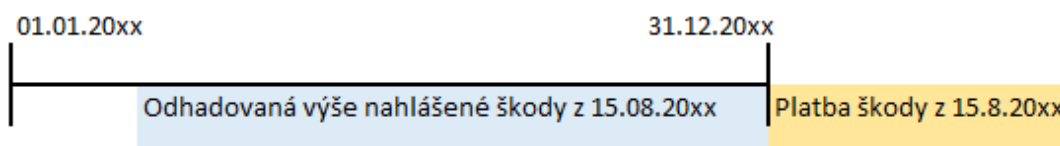
$$\frac{(\text{Vzniklé škody} + \text{Další výdaje}) \times 100}{\text{Zasloužené zajištění}} = \text{Kombinovaný poměr}$$

Zdroj: Bouchemmama (2006, s. 29)

2.2.4 Rezervy

Existují dva typy rezerv – škodní a pojistné rezervy. Škodní rezervy se dají klasifikovat, jako škoda, která již nastala a byla nahlášena, ale zatím není splatná (Bouchemmama, 2006, s. 20).

Obr. 4: Škodní rezervy

Zdroj: Bouchemmama (2006, s. 20)

Pojistné rezervy jsou část zajištěného, která byla vybrána do uzavření účetních knih, ale dosud nebyla zasloužena, protože bude použita ke krytí budoucího rizika. Pro výpočet pojistných rezerv se používá buď pevné procento, které se odvíjí od doby krytí rizik (v polovině smlouvy je 50% zajištěného nezasloužené), nebo výpočet v souladu s dobou krytí. Výpočet doby krytí je nejpřesnější metodou (Bouchemmama, 2006, s. 20-21).

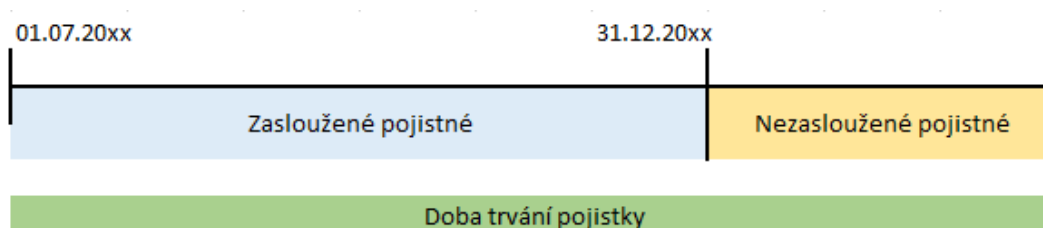
Vzorec 6: Výpočet UPR v souladu s dobou krytí

$$\frac{\text{Počet dní trvání pojistky} \times \text{Roční pojistné}}{360}$$

Zdroj: Bouchemmama (2006, s. 21)

Nezasloužené pojistné se objeví jako závazek v rozvaze zajistitele, protože bude splaceno při skončení pojistky (Investopedia, 2021).

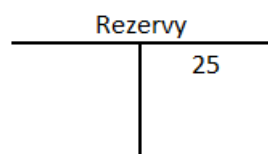
Obr. 5: Pojistné rezervy

Zdroj: Bouchemmama (2006, s. 20)

Rezervy nejsou součástí finálního účtu, protože zajistitel nemusí vyplácet svůj podíl na pojistných plněních, dokud není přesně stanovena výše škody. Z toho důvodu se tyto položky hlásí mimo finální účet a účtují se ve prospěch zajistitele (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 55).

Obr. 6: Účtování rezerv

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

2.2.5 Portfolia

Portfolia se účtují pouze u proporčních smluv. Dochází k pohybu pojistného nebo ztráty. Celkový pohyb je připsán na vrub nebo ve prospěch zajistitele dle podmínek stanovených ve smlouvě pro příslušný rok bez ohledu na to, kdy vzniklo riziko nebo kdy ke ztrátě mohlo dojít. Aby byl zajistitel během daného roku odměněn za závazek, který převezme, je mu připsáno portfolio na vstupu ke krytí neukončených rizik či ztrát z předchozího roku. Obdobně na konci roku bude zajistiteli odepsáno odchozí pojistné a ztrátová portfolio (London School of Insurance, 2016, s. 11).

Zajistné na vstupu vyjadřuje finanční částku, kterou zajistitel obdrží za převzetí portfolia. Na oplátku zase převezme odpovědnost za smlouvy sjednané v předchozích letech. Při ukončení smlouvy, zajistitel vyplatí pojistné na výstupu zpět pojistiteli, díky čemuž již není odpovědný za rizika či škody, které nastaly či můžou nastat (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 57).

Ztráta na vstupu znamená, že zajistitel dostane od pojistitele odpovídající částku a převezme rezervy. Převzetím rezerv na pojistná plnění nepřebírá zajistitel rizika z předchozích let. Rizikem v tomto případě je, že rezerva na pojistná plnění nemusí být dostatečná k pokrytí dosud nevyřízených pojistných událostí. Naopak při skončení smlouvy zajistitel vyplatí pojistiteli ztrátu na výstupu, ovšem obvykle s určitou ztrátou na straně pojistitele (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 59).

Obr. 7: Účtování portfolií

Bankovní účet	Pojistné na vstupu
25	25
Bankovní účet	Pojistné na výstupu
25	25
Bankovní účet	Ztráta na vstupu
25	25
Bankovní účet	Ztráta na výstupu
25	25

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

2.3 Neproporční účetnictví

Účetní transakce lze rozdělit do dvou kategorií: zajistné a škody. Pokud je smlouva sjednána za pomoci makléře, platí se ještě provize makléři. Potřebné dokumenty jsou k dispozici dle potřeby. Finální účet, který informuje o výši pojistného, je zaslán pojistitelem obvykle jednou za rok. Informace o pojistných událostech a rezervách jsou zasílány v častějších intervalech (obvykle jednou měsíčně) ve formě ztrátového přehledu (Bouchemmama, 2000, s. 10-11).

2.3.1 Pojistné

Jelikož zajistitel neobdrží podíl z původního pojistného, musí být cena zajistné ochrany předem dohodnuta. Může být buďto dohodnuto, že v průběhu smlouvy bude pojistitel platit zálohy na zajistné tzv. MDP, paušální či proměnlivé zajistné.

2.3.1.1 Zálohy

Vycházíme-li ze základního konceptu, že pojistitel by měl obdržet pojistné za závazek, který převzal, hned od počátku doby pojištění, je obecně dohodnuto, že zajistiteli bude vyplaceno zálohové zajistné, které je často totožné s minimálním zajistným. V závislosti na podmínkách smlouvy může být tato částka splatná jednorázově nebo v několika splátkách. Zálohy se vypočítají vynásobením očekávaného příjmu (EPI) pojistitele a dohodnutou zajistnou sazbou. Jakmile jsou k dispozici konečné údaje o příjmu z pojistného (GNPI) musí být sestaven konečný výpočet zajistného, kde dojde k vyčíslení případného rozdílu mezi zaplacenými zálohami a skutečnými příjmy pojistitele. Vypočítá se vynásobením konečného příjmu z pojistného se sazbou. V případě že je tato částka vyšší než zaplacené zálohy, je zajistiteli vyplaceno upravené zajistné (ADJ). Pokud je částka záloh nižší, než konečná částka nedoplácí pojistitel žádný finanční obnos. Definitivní výpočet pojistného musí být předložen zajistiteli, i když není k vypořádání žádný rozdíl, aby bylo možné tento postup účtování řádně uzavřít v účetnictví zajistitelů (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 116).

Vzorec 7: Výpočet upraveného pojistného

$$(GNPI \times \text{pojistná sazba}) - \text{zálohové platby} = \text{upravené pojistné}$$

Zdroj: Bouchemmama (2000, s. 51)

Zálohy na zajistné a doplatek účtuje zajistitel jako přírůstek peněz na stranu má dáti.

Obr. 8: Účtování zajistného na neproporční smlouvě zálohovou platbou

V průběhu roku

Bankovní účet	Zálohy na zajistné
50	25
	25

Konec roku

Bankovní účet	Doplatek zajistného
10	10

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

2.3.1.2 Proměnlivé zajistné

Stejně jako v případě provize, i v tomto případě závisí premie na výsledku smlouvy. Výše závisí na pojistných událostech v daném smluvním období či v období minulém plus faktor zatížení (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 116).

Faktor zatížení označuje příplatek, který přičte k předplatnému při obnovení krytí z důvodu předchozích pojistných událostí nahlášených pojistitelem (Bupa, 2023).

Tento faktor se obvykle skládá z kolísání škod a inflace, nákladů na pokrytí provozních nákladů pojistitele a zatížení zisku pojistitele (Bouchemmama, 2000, s. 54).

Je zde sjednáno maximální a minimální zajistné, které je vyjádřené jako procento příjmu. Účelem maximálního zajistného je zabránit, aby pojistitel musel financovat pojistné události v plné výši, a účelem minimálního zase zabránit tomu, aby pojistitel nezískal vůbec žádné zajistné v případě nízké frekvence škod. Zajistné stanovené tímto způsobem je vhodné pouze v případech, kdy se očekává několik škod ročně. V případě katastrofických smluv, které mohou běžet mnoho let bez škod, může být po dlouhou dobu splatná pouze minimální částka pojistného. Toto zajistné však není dostatečné k vytvoření nezbytných rezerv, které by mohly pokrýt katastrofickou událost. Na konci smluvního období se všechny škody sečtou, součet se zvýší o faktor zatížení a výsledek se vyjádří jako procento čistého příjmu z pojistného. Takto stanovená sazba – omezená minimální a maximální sazbou – vynásobená čistým příjmem z pojistného dává definitivní pojistné. Stejně jako v předchozím případě je nutné na konci roku pojistné vypočítat a upravit (Munich Reinsurance Company, 1997, s 116-117).

Vzorec 8: Výpočet proměnlivého zajistného

$$\frac{\text{Nároky na zaplacení škod} \times 100}{\text{GNPI}} \times \text{zátěž} = \text{zajistná sazba}$$

$$\text{GNPI} \times \text{pojistná sazba} = \text{roční zajistné}$$

$$(\text{GNPI} \times \text{zajistná sazba}) - \text{minimální pojistné} = \text{upravené zajistné}$$

Zdroj: Bouchemmama (2000, s. 54)

Účtování je stejné jako v případě záloh.

Obr. 9: Účtování zajistného na neproporční smlouvě s proměnlivým zajistným

V průběhu roku

Bankovní účet	Zajistné
25	25
100	100
25	25

Konec roku

Bankovní účet	Doplatek zajistného
5	5

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

2.3.1.3 Paušál

Za ochranu svých smluv zde platí pojišťovna fixní částku. Tato metoda se používá u katastrofických smluv, kde je frekvence škod nízká, ale jejich částky mohou být vysoké. Oblíbený je také u nově založených společností nebo v případě že smlouva vznikne v průběhu roku, jelikož zde je často obtížné předem odhadnout čisté příjmy z pojistného (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 117).

Zajistné je splatné předem, a to buď ve splátkách nebo jednorázově. Ke konci roku nedochází k žádné úpravě zajistného (Bouchemmama, 2000, s. 50).

Obr. 10: Účtování zajistného na neproporční smlouvě s paušálem

Bankovní účet	Zajistné
10	5
	5

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

2.3.2 Škody

V případě, že nastane pojistná událost, pojistitel neprodleně informuje o této skutečnosti zajistitele. Aby byl schopen zajistitel tuto informaci zpracovat ve svém účetním systému potřebuje znát datum, přesné okolnosti vzniku škody a její odhadovanou výši (Bouchemmama, 2000, s.27).

V neproporčním účetnictví není zvykem předkládat finální účty, protože k úhradě dochází dle potřeby. Škody, které vzniknou na neproporčních smlouvách jsou obecně považovány za peněžní ztráty, a tudíž jsou nezávislé na účetních obdobích. Lze tak tvrdit, že kdykoli pojistitel musí provést výplatu pojistného plnění pojistníkovi, požádá zajistitele, aby přispěl svým podílem. U některých druhů pojištění či zajištění se škody postupně časem zvyšují a mohou přesáhnout prioritu. V důsledku toho budou vytvořeny škodní rezervy. V případě inflace je obvykle ve smlouvě dohodnuto, že škoda bude indexována faktorem odrážejícím očekávaný inflační nárůst škod (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 124).

Při platbě pojistitel vystaví jednotlivé faktury pro každou peněžní ztrátu. Ve smlouvě je stanoveno, jak rychle musí být škoda zajistitelem vyplacena (Bouchemmama, 2000, s. 14).

2.3.2.1 Zajistné za obnovení limitního krytí

Každá smlouva poskytuje pevně danou maximální částku, kterou mohou zajistitelé v případě škody uhradit. Tento limit je buď založen na každém riziku (krytí rizika nebo práce), každé události (pokrytí katastrofy) nebo maximální peněžní částce na základě ztrátového poměru (Stop Loss). Jakmile zajistitel na konkrétní smlouvě uhradí celkový nebo určitý počet samostatných ztrát, bude se krytí považovat za vyčerpané a již neexistuje žádná další ochrana. Proto většina klientů žádá o obnovení krytí. Počet případů, kdy může být krytí obnoveno, bude zohledněn při stanovení ceny smlouvy. Nejběžnější situací je povolení jednoho až tří obnovení (AON, 2021).

Je důležité, aby byl výpočet zajistného za obnovení krytí připojen k výpočtu škody, aby výsledná částka mohla být vypořádána formou protiúctu. Existují tři způsoby, jak lze vypočítat obnovení krytí – zdarma, poměrnou částí nebo v souladu s dobou trvání smlouvy. V prvním případě je pojistné za obnovu součástí pravidelných plateb, a proto není nutné na konci roku vypočítat upravené hodnoty (Bouchemmama, 2000, s. 61).

Vzorec 9: Výpočty pojistného za obnovení krytí

$$\frac{\text{Zaplacené škody} \times \text{roční zajistné}}{\text{krytí}} \times \text{dohodnutá sazba} = \text{poměrná část}$$

$$\frac{\text{Zaplacené škody} \times \text{roční zajistné} \times \text{zbývající počet dní}}{\text{krytí} \times 360 \text{ (365) dní}} = \text{soulad s dobou}$$

Zdroj: Zdroj: Bouchemmama (2000, s. 61)

Účtování škod a obnov probíhá společně, kdy částka škody je ve prospěch pojistitele a částka za obnovení je účtována na vrub.

Obr. 11: Účtování škod a pojistného za obnovení krytí

Bankovní účet	Škody
100	100
Bankovní účet	Obnovení
25	25

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

2.3.3 Provize

Za normálních okolností není u neproporčních smluv počítána provize, jelikož náklady na zprostředkování a administrativu jsou již započteny do výpočtu zajistného. Mohou být ovšem sjednány následující dodatečné typy provizí.

- Poplatek makléři je placen zajistitelem v případě, že smlouva byla zprostředkována za pomoci třetí strany;
- nadřazená provize se platí v případě, že je část rizika postoupena dalšímu zajistiteli. Ten počítá s tím, že by se též měl podílet na pokrytí nákladů na zprostředkování a administrativu (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 31).
- Ziskovou provize lze chápat, jako protiváhu pojistného za obnovení limitního krytí. Počítá se v případě, že škody nakonec byly vyčísleny v menší výši, než se očekávalo. Obvykle je tato provize nazývána bonus za neexistující pojistné události. To znamená, že pokud se na smlouvě nenachází žádná pojistná událost

(ani jako rezerva), zajistitel vyplatí předem dohodnuté procento ze zajistného. V případě dlouhodobých škod, které nelze rychle a snadno vyčíslit, je vhodné, aby se odhady a přepočty aktualizovali každý rok (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 123).

Provize se účtuje stejně jako v případě proporční smlouvy.

2.3.4 Rezervy

V případě neproporční smlouvy se opět účtují zajistné a škodní rezervy.

Zajistné rezervy se účtují pouze na smlouvy, které jsou upsány dle metody upisovacího roku. Tyto smlouvy obvykle trvají jeden rok, takže zajistné krytí na konci zaniká a veškeré zajistné je tím pádem uhrazeno (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 123).

Ke konci smlouvy jsou obvykle stanoveny podmínky, podle nichž musí být zajistiteli poskytnut seznam všech neuhrazených pojistných událostí. K tomu lze použít celkový přehled škod zobrazující aktuální situaci pro každé zajistné období. Škody, které nepřekračují prioritu, ale dle podmínek musí být hlášeny, jsou uvedeny, protože je možné, že by v budoucnu tuto hranici překročily. Díky této podrobné prezentaci všech pohybů v průběhu roku mají pojistitel a zajistitel vždy stejné množství informací (Bouchemmama, 2000, s. 45).

Účtování je stejné jako v případě proporční smlouvy.

2.3.5 Depozita

Depozita poskytují pojistiteli určitou jistotu pro případ, že by zajistitel nemusel být schopen dostát svým finančním závazkům. Význam tohoto aspektu závisí na faktorech jako jsou možná politická rizika a finanční stabilita zajistitele. V určitých zemích je dozorčími orgány vyžadováno, aby bylo depozita zřízena. Zároveň může být v zájmu pojistitele od zajistitele požadovat hotovostní vklad jak z důvodu likvidity (plánování cash flow), tak – pokud je úrok z vkladu splatný zajistiteli nižší než tržní úroková sazba – ziskovosti. Výhody pro jednu stranu jsou nevýhody pro druhou. Pokud musí zajistitel dát k dispozici hotovost nebo jiná aktiva, vystavuje se dalšímu úvěrovému riziku. V případě vkladů v cizí měně může dojít také ke ztrátám v důsledku jejího znehodnocení (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 130).

Existují tři typy depozit:

- hotovostní vklady jsou nejčastěji využívaným typem depozit, kdy zajistitel svěřuje určité množství hotovosti pojistiteli (pro tuto operaci je vystaven separátní finální účet);
- úschovna cenných papírů znamená, že zajistitel uloží cenné papíry u banky nebo je vloží do svěřeneckého fondu. To je však možné pouze v případě, že firma sídlí v zemi, jež nabízí investiční možnosti, které umožňují nákup a držení cenných papírů z hlediska finančního zdraví a pravděpodobnosti návratnosti.
- akreditiv je písemná záruka vystavená bankou, ve které se zavazuje zaplatit pojistiteli určitou částku. Tato forma vkladu je nejběžnější ve Spojených státech a zahrnuje dodatečné náklady (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 130).

Tyto operace se účtují jako zachované a uvolněné vklady. Jejich hodnota je obvykle určena procentem z rezerv. V případě, že jsou ve smlouvě sjednány pouze roční vklady je k nim i navíc účtován i úrok (Munich Reinsurance Company, 1997, s. 131).

Zachované vklady jsou aktivní účet a při jejich účtování rostou na straně Má Dáti a bankovní účet pojistitele na straně Dal klesá. Uvolněné vklady jsou pasivní, a tudíž je postup účtování obrácený. Dále se účtuje úrok z vkladu, který je na vrub bankovnímu účtu pojistitele a ve prospěch zajistitele.

Obr. 12: Účtování depozit

<table><thead><tr><th colspan="2">Bankovní účet</th></tr></thead><tbody><tr><td></td><td>100</td></tr></tbody></table>	Bankovní účet			100	<table><thead><tr><th colspan="2">Zachované vklady</th></tr></thead><tbody><tr><td>100</td><td></td></tr></tbody></table>	Zachované vklady		100	
Bankovní účet									
	100								
Zachované vklady									
100									
<table><thead><tr><th colspan="2">Bankovní účet</th></tr></thead><tbody><tr><td>100</td><td></td></tr></tbody></table>	Bankovní účet		100		<table><thead><tr><th colspan="2">Uvolněné vklady</th></tr></thead><tbody><tr><td></td><td>100</td></tr></tbody></table>	Uvolněné vklady			100
Bankovní účet									
100									
Uvolněné vklady									
	100								
<table><thead><tr><th colspan="2">Bankovní účet</th></tr></thead><tbody><tr><td></td><td>5</td></tr></tbody></table>	Bankovní účet			5	<table><thead><tr><th colspan="2">Úrok</th></tr></thead><tbody><tr><td>5</td><td></td></tr></tbody></table>	Úrok		5	
Bankovní účet									
	5								
Úrok									
5									

Zdroj: Vlastní zpracování (2023)

2.3.6 Speciální případy

Existuje několik možností, jak lze ovlivnit odpovědnost pojistitele.

- Limit události je maximální odpovědnost pojistitele ze všech škod, které se stanou v jedné události;
- roční úhrnná odpočítatelnost znamená dodatečnou spoluúčast na celkovém škodním zatížení za daný rok. Postupující společnost nese ztráty sama, a to až do předem stanovené výše, i když by skutečně spadali do vrstvy pojistitelů. Díky tomu se sníží placené pojistné;
- roční souhrnný limit krytí označuje, že pojistné krytí je každý rok omezeno určitou částkou. To má stejný účinek jako jedno nebo více bezplatných obnovení;
- doložka o stabilitě umožňuje měnit poměry v dlouhodobém podnikání jako je například odpovědnost. Toto je zapotřebí, jelikož se škody neustále prodražují kvůli inflaci. Uplatněním klauzule se inflace v případě pojistné události rozděluje proporcionálně dle poměrů platných při vzniku smlouvy. Pokud by ve smlouvě nebyla sjednána doložka o stabilitě, celou výši inflace by nesl pojistitel. Výpočet je založen na dohodnutém cenovém indexu (např. mzdový index);
- bonus za neexistující pojistné události (Bouchemmama, 2000, s. 63-67).
- blokovácí doložka je ustanovení ve smlouvě, které se používá k určení, jak rozdělit ztrátu mezi dvě nebo více pojistných smluv. Umožňuje rozložit riziko alespoň na dvě smluvní období (Investopedia, 2022).

3 Praktická část

V této kapitole lze nalézt příklady z praxe. Dílčí účetní příklady jsou zpracovány prostřednictvím účetního systému SAP ve speciálně vyvinutém modulu pro zajištění (SAP-RI). Tento modul je celý v angličtině, jelikož oficiální jazyk zajišťovnictví je angličtina. Jako první jsou vypracovány proporční finální účty a spolu s nimi jsou uvedeny možné způsoby výpočtů škod. V další části se lze dočíst o neproporčním účtování spolu se složitějším výpočtem škod. V závěru kapitoly jsou zhodnoceny přínosy zajišťovnictví a navrženy možné inovace v této oblasti.

3.1 Představení společnosti

Společnost XYZ podniká na DACH trhu jako jedna z největších pojišťoven a zabývá se všemi druhy pojištění. Jedná se o externího klienta, což znamená, že firma nepatří do Vienna Insurance Group. U zajistitele má několik smluv, a to jak proporčních, tak neproporčních. Zajistitel je vůdce proporčních smluv, jelikož má na nich největší podíl. Na neproporčních je pouze účastníkem procesu zajištění. Firma je již delší dobu klientem zajišťovny, proto má dobrou kreditní minulost, a tudíž jsou jí poskytována určitá zvýhodnění například v podobě nižších retencí či vyšších limitů nebo vyššího procenta provize. XYZ na neproporčních smlouvách využívá služeb jednoho zprostředkovatele, ovšem proporční smlouvy upisuje přímo se zajistitelem. Proporční smlouvy se účtují metodou kalendářního roku či metodou výskytu událostí a neproporční zase výskytem události. Na neproporčních smlouvách má dále firma ve smlouvě uvedeno vyplácení bonusu za neexistující pojistné události a možnost využívání depozit.

3.2 Účtování smluv Quota Share a Surplus

Níže jsou demonstrovány příklady dle účetních metod. Na DACH trhu se vyskytují všechny účetní metody, nejpoužívanější je kalendářní rok a výskyt události. Velmi zřídka se vyskytuje účtování dle upisovacího roku.

V každém finálním účtu musí být uvedeno jméno klienta. Je nutné uvést i k jaké smlouvě se vyúčtování vztahuje, jelikož každý pojistitel může mít u dané zajišťovny neomezený počet smluv. Dalším specifikem pro správné zaúčtování finálního účtu bývá sekce, jejíž definice se nachází v zajistné smlouvě. Smluvní období umožňuje určit k jakému roku zajistné smlouvy se účtování bude vztahovat. Vyúčtování za období rozhoduje o tom, zda

je účet kvartální, půlroční či roční. Pro rychlejší kontrolu částek je vhodné mít na finálním účtu uvedeno i podíl zajišťovny, který udává, jakým procentem se daná zajišťovna podílí na smlouvě. Dále jsou uvedeny konkrétní položky, jejich částka, měna účtování a zda je částka ve prospěch či na vrub zajišťovatele. Pro rychlejší komunikaci bývá vždy uvedeno jméno konkrétní osoby, která účet připravovala.

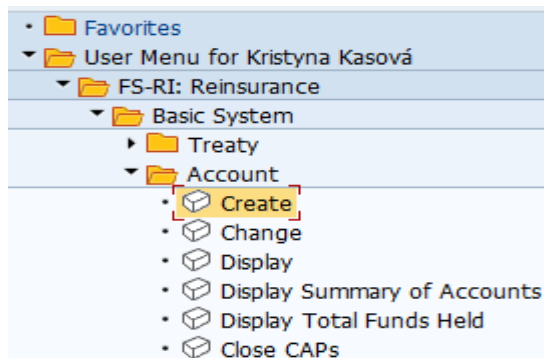
Obr. 13: Finální účet společnosti XYZ na konci roku

		Finální účet		Kontaktní osoba:	
Klient:	XYZ			Filip Osada	
Smlouva:	Quota Share				
Smluvní období:	01.01.2023-31.12.2023				
Sekce:	Fire				
Vyúčtování za období:	01.10.2023-31.12.2023				
Podíl zajišťovny:	20%				
		Částka 100%	Podíl zajišťovny	Měna	
Zajistné	1 000 000,00	200 000,00	EUR	CR	
Provize (20%)	200 000,00	40 000,00	EUR	DR	
Zaplacené škody	1 250 000,00	250 000,00	EUR	DR	
Pojistné na výstupu	1 500 000,00	300 000,00	EUR	DR	
Ztráta na výstupu	2 000 000,00	400 000,00	EUR	DR	
Daň (5%)	50 000,00	10 000,00	EUR	DR	
Spoluúčat na škodě (7%)	35 000,00	7 000,00	EUR	CR	
Vrácení platby za škodu	750 000,00	150 000,00	EUR	CR	
Celkem	3 250 000,00	650 000,00	EUR	DR	

Zdroj: vlastní zpracování (2024)

Před zaúčtováním je nutné, aby účetní zkontroloval správnost výpočtů, podíl zajišťovny a poté následně hodnoty zadá do SAP-RI. Finální účty jsou evidovány na disku společnosti. V modulu SAP-RI je na konkrétní smlouvě připraven účetní záznam za pomoci funkcionality „vytvořit nový účet“ (Account -> Create), který dvojklikem otevře nové okno.

Obr. 14: Zakládání účtu

Zdroj: SAP-RI (2024)

Je důležité, aby byl účet nazván podle dokumentu, ke kterému se vztahuje. Dále je zapotřebí rozhodnout, zda se jedná o finální účet či odhad hodnot, jelikož klient ještě nemá k dispozici finální data. Dle smlouvy si systém doplní jméno klienta (account cedent), protistranu, která je v tomto případě zajišťovna (partners inv.) a způsob, jakým je obchod zpracováván (business type) - u tohoto případu se jedná o přímý obchod bez zprostředkovatele. Následně je vybrána měna finálního účtu, která je uvedena na vyúčtování od klienta (orig. currency). Účetnictví zajišťovny je vedeno v Eurech, proto musí být účetní měna též Euro a je zde kurz (exchange rate) jedna. V případě účtování v jiné měně, jako může být například Švýcarský frank, je vygenerován kurz dle zadaných parametrů ze systému (translation date). Účetní vybere datum zaúčtování účetní operace, který by měl být den přede dnem účtování (jeden pracovní den před dnešním dnem). Dále vybere účetní rok a periodu z finálního vyúčtování poskytnuté klientem. Systém automaticky doplní datum začátku a konce účetního období. Před konkrétním zaúčtováním položek je nutné vybrat, zda jsou účtována čísla na celkový (original) nebo na zajistitelův podíl (share) v zaškrťovacím výběru s názvem „úroveň účtu“ (account level) v pravém dolním rohu.

Obr. 15: Založení finálního účtu v systému SAP-RI

Account Text	4Q2023 Final account		
Status	P	Pending	Provisional ☐
Estimate	FINAL	Final Account	Source Account
Account Group			
Date Received	23.01.2023	Due Date for AP	01.01.2024
Account Cedent			
Involvement	1	Our Share	
Partners Inv.	1		
Business Type	10	Direct Business	
Reinsurance Method			
Orig. Currency	EUR	Euro	Exchange Rates for Local Currency
Account Currency	EUR	Euro	1,00000 Exchange Rate for OC to LC
			1,00000 Exch. Rate for Local Crpy to Acct Crpy
			Translation Date 02.01.2024
FI Posting Date	20.01.2024	Fin. Period	1 / 2024
Accounting Year	2023	Accounting Per.	Q4 4th Quarter
Acc.Per.Start	01.10.2023	Acc.Per.End	31.12.2023
			Account Level
			☐ Original
			☐ Treaty
			☒ Share
			☐ Shares

Zdroj: SAP-RI (2024)

Založení účtu probíhá v první záložce s názvem „účet“ (Account) a zadávání konkrétních hodnot probíhá v záložce „příspěvky“ (Postings). Hlavička účtu je tvořena hodnotami, které jsou převzaté ze založení účtu. Dále se vkládají konkrétní hodnoty jako je zajistné (premium), provize (commission), škody (paid losses), zajistné na výstupu (premium portfolio exits), škody na výstupu (loss portfolio exits) a vrácení platby za škodu (received recourses). Číslo účtu je značeno jako EC (vstupní kód) a v případě vkládání účetního záznamu je nutné jej vyplnit jako první. Seznam vstupních kódů lze nalézt v příloze A. Dále je nutné vyplnit smluvní období z finálního účtu (UW). Ve většině případů je smluvní období stejné jako rok výskytu (OC...) a proto je systémem doplněno automaticky (pouze v případě konkrétní události, která se týká škod, mohou být tato data rozdílná). Datum začátku smlouvy je též doplněno systémem. Následuje zapisování částek z poskytnutého účtu do políčka částky v měně výskytu (amount in OC), která je následně přepočítaná kurzem a je zobrazena v zaúčtované částce (amount posted). V posledním sloupečku s názvem „původní částka“ (original amount) lze vidět, jestli bude položka zaúčtovaná ve prospěch či na vrub konkrétního účtu. Pokud celková balance vychází ve prospěch pojistitele, je v kolonce „likvidní balance“ (liquid balance) částka se znaménkem plus. V opačném případě vzniká pojistiteli závazek vůči pojistiteli.

Obr. 16: Účtování finálního účtu v systému SAP-RI

Account	Comment	Postings	Reserves	Actual Cash Balances	Assignment	Policy Exhibit	Total Reserves	User Exit Subscr
Involvement	1	Our Share	Partners Inv.	1				
FI Posting Date	02.01.2024		Fin. Period	1 / 2024				
Accounting Year	2023		Acc.Period	Q4 4th Quarter				
Acc.Per.Start	01.10.2023		Acc.Per.End	31.12.2023				
Orig. Currency	EUR	Euro	Account Currency	EUR	Euro			
Booked Premium		200 000,00	Technical Result w		683 000,00-			
Loss Incurred (w/o		550 000,00-	Liquid Balance		683 000,00-			

EC	Name of Entry Code	U...	UW...	Oc...	Occ...	Start Date	Amount in OC	Amount Posted	Original Amount +/-
1000	Premium	2023	01.01	2023	01.01	01.01.2023	200 000,00	200 000,00	200 000,00+
2000	Commission	2023	01.01	2023	01.01	01.01.2023	40 000,00	40 000,00	40 000,00-
3000	Loss Payment	2023	01.01	2023	01.01	01.01.2023	250 000,00	250 000,00	250 000,00-
6016	Premium Portfolio Exit	2023	01.01	2023	01.01	01.01.2023	300 000,00	300 000,00	300 000,00-
6026	Loss Portfolio Exit (Cle...	2023	01.01	2023	01.01	01.01.2023	450 000,00	450 000,00	450 000,00-
3001	Received recourses	2023	01.01	2023	01.01	01.01.2023	150 000,00	150 000,00	150 000,00+
3060	Loss Participation	2023	01.01	2023	01.01	01.01.2023	7 000,00	7 000,00	7 000,00+

Zdroj: SAP-RI (2024)

Takto připravený účet poskytne účetní ke kontrole, která je prováděna dalším účetním. Po úspěšně provedené kontrole účetní zapíše do tabulky datum, kdy byl účet zaúčtovaný (FI Posting Date).

Tab. 5: Tabulka na poroční smlouvy

Company	Responsible person	Treaty	ACCOUNTING_MONTH	Broker	SAP	Final account received	Final Figures in SAP/ 4 eyes control by	FI Posting Date
XYZ	mgriger	Quota share	OY		12966	yes	MN	20.01.2024

Zdroj: VIG Re (2024)

Jelikož je smlouva účtována metodou výskytu události, je naprosto běžné, že souběžně s finálními daty ke konci roku je poskytnut i účet k převodu portfolií. Pokud je podíl zajištětele v novém roce stejný jako v minulém, musí platit, že výstupy z portfolií na konci roku jsou stejné jako vstupy v následujícím. Pokud se podíl změní, musí být účetním zkontrolováno, že jsou vstupy vypočteny správně.

Dle faktury na obr. 17 se v následujícím roce se zajišťitelův podíl zvýšil z 20% na 25%, což způsobilo, že se portfolia z konce a začátku roku nebudou v účetním systému rovnat. Pokud se ale podíváme na částku 100% je zřejmé, že hodnoty se rovnají. V roce 2024 se zároveň zajišťitel rozhodl, že začne tvořit škodní a pojistné rezervy, tudíž dávat zajišťiteli více informací o budoucích platbách a očekávaném výsledku smlouvy.

Obr. 17: Převod portfolií společnosti XYZ na začátku následujícího roku

Finální účet

Klient:	XYZ	Kontaktní osoba:
Smlouva:	Quota Share	Filip Osada
Smluvní období:	01.01.2024-31.12.2024	
Sekce:	Fire	
Vyúčtování za období:	01.01.2024-31.03.2024	
Podíl zajišťovny:	25%	

	Částka 100%	Podíl zajišťovny	Měna	
Pojistné na vstupu	1 500 000,00	375 000,00	EUR	CR
Ztráta na vstupu	2 000 000,00	500 000,00	EUR	CR
Provize (20%)	700 000,00	175 000,00	EUR	DR
Celkem	2 800 000,00	700 000,00	EUR	CR
Škodní rezervy	3 250 000,00	812 500,00	EUR	
Pojistné rezervy	4 500 000,00	1 125 000,00	EUR	

Zdroj: vlastní zpracování (2024)

Po obdržení účtu a zkontrolování hodnot je potřeba vytvořit účet v SAP-RI. Účet bude vytvořen stejně jako v případě obr. 14. Změní se jméno účtu, účetní rok a perioda.

Obr. 18: Založení účtu k převodu portfolií

The screenshot shows the SAP-RI 'Portfolio entries' account creation form. Key fields include:

- Account Text:** Portfolio entries
- Status:** P Pending
- Estimate:** FINAL Final Account
- Date Received:** 03.01.2024
- Account Cedent:** 10131
- Involvement:** 1
- Partners Inv.:** 1
- Business Type:** 10
- Exchange Rates for Local Currency:** Exchange Rate for OC to LC: 1,00000; Exch. Rate for Local Crpy to Acct Crpy: 1,00000; Translation Date: 02.01.2024
- FI Posting Date:** 02.01.2024
- Accounting Year:** 2024
- Accounting Per.:** Q1 1st Quarter
- Account Level:** Share (selected)

Zdroj: SAP-RI (2024)

Následně se připraví jednotlivé hodnoty, v tomto případě pojistné na vstupu (premium portfolio entry) zaúčtujeme na vstupní kód 6015 a ztrátu na vstupu (loss portfolio entry) na 6025. Z těchto vstupů je počítána provize. Upisovací rok musí korespondovat s účtem.

Obr. 19: Zaúčtování portfolií

Account	Comment	Postings	Reserves	Actual Cash Balances	Assignment	Policy Exhibit	Total Reserves	User Exit Subscr
Involvement	1	Our Share	Partners Inv.	1	VIG Re			
FI Posting Date	02.01.2024		Fin. Period	1	/ 2024			
Accounting Year	2024		Acc.Period	Q1	1st Quarter			
Acc.Per.Start	01.01.2024		Acc.Per.End	31.03.2024				
Orig. Currency	EUR	Euro	Account Currency	EUR	Euro			
Booked Premium		0,00	Technical Result w		700 000,00			
Loss Incurred (w/o		500 000,00	Liquid Balance		700 000,00			

EC	Name of Entry Code	U...	UW...	Oc...	Occ...	Start Date	Amount in OC	Amount Posted	Original Amount +/-
6015	Premium Portfolio Entr...	2024	01.01	2024	01.01	01.01.2024	375 000,00	375 000,00	375 000,00+
6025	Loss Portfolio Entry (Cl...	2024	01.01	2024	01.01	01.01.2024	500 000,00	500 000,00	500 000,00+
2000	Commission	2024	01.01	2024	01.01	01.01.2024	175 000,00	175 000,00	175 000,00-

Zdroj: SAP-RI (2024)

Dle vyúčtování je zapotřebí zaúčtovat rezervy. Tyto položky se účtují obvykle do záložky „rezervy“, kde pouze přepíšeme počáteční stav na konečný stav a SAP si v záložce „příspěvky“ dopočítá rozdíl. Tyto položky jsou vždy účtovány v neprospěch zajištěle a na DACH trhu nemůže nastat stav, kdy budou položky účtovány v jeho prospěch. V případě, že je na smlouvě fixní procento provize, počítá se k pojistným rezervám ještě rezerva na provizi, v tomto případě je výpočet následující:

$$1.125.000 \times 20\% = 225.000 \text{ EUR.}$$

Obr. 20: Účtování rezerv a změna v záložce „příspěvky“

Account	Comment	Postings	Reserves	Actual Cash Balances	Assignment	Policy Exhibit	Total Reserves	User Exit Subscr
Involvement	1	Our Share	Partners Inv.	1				
FI Posting Date	02.01.2024		Fin. Period	1	/ 2024			
Accounting Year	2024		Acc.Period	Q1	1st Quarter			
Acc.Per.Start	01.01.2024		Acc.Per.End	31.03.2024				
Orig. Currency	EUR	Euro	Account Currency	EUR	Euro			
			Year Basis	Accounting Year				

EC	Name of Entry Code	U...	UW...	Oc...	Occ...	Start Date	Old Amount in OC	Amount in OC	Original Amount +/-
7006	Deferred Commissi UPR C...	2024	01.01	2024	01.01	01.01.2024	225 000,00	225 000,00	225 000,00+
7012	UPRes. Closing Bal. w/o ...	2024	01.01	2024	01.01	01.01.2024	1 125 000,00	1 125 000,00	1 125 000,00-
7022	Reserve, Closing Bal...	2024	01.01	2024	01.01	01.01.2024	812 500,00	812 500,00	812 500,00-

Account	Comment	Postings	Reserves	Actual Cash Balances	Assignment	Policy Exhibit	Total Reserves	User Exit Subscr
Involvement	1	Our Share	Partners Inv.	1	VIG Re			
FI Posting Date	02.01.2024		Fin. Period	1	/ 2024			
Accounting Year	2024		Acc.Period	Q1	1st Quarter			
Acc.Per.Start	01.01.2024		Acc.Per.End	31.03.2024				
Orig. Currency	EUR	Euro	Account Currency	EUR	Euro			
Booked Premium		0,00	Technical Result w		1 012 500,00-			
Loss Incurred (w/o)		312 500,00-	Liquid Balance		700 000,00			

Postings									
EC	Name of Entry Code	U...	UW...	Oc...	Occ...	Start Date	Amount in OC	Amount Posted	Original Amount +/-
6015	Premium Portfolio Entr...	2024	01.01	2024	01.01	01.01.2024	375 000,00	375 000,00	375 000,00+
6025	Loss Portfolio Entry (Cl...	2024	01.01	2024	01.01	01.01.2024	500 000,00	500 000,00	500 000,00+
2000	Commission	2024	01.01	2024	01.01	01.01.2024	175 000,00	175 000,00	175 000,00-
7022	Loss Reserve, Closing ...	2024	01.01	2024	01.01	01.01.2024	812 500,00	812 500,00	812 500,00-
7012	UPRes. Closing Bal. w/...	2024	01.01	2024	01.01	01.01.2024	1 125 000,00	1 125 000,00	1 125 000,00-
7006	Deferred Commissi UP...	2024	01.01	2024	01.01	01.01.2024	225 000,00	225 000,00	225 000,00+

Zdroj: SAP-RI (2024)

V tomto případě změna škodních a prémiových rezerv vyvolala potencionální závazek pro zajistitele. Provize k pojistným rezervám zase pohledávku. Tyto předběžné údaje nejsou vypláceny, tudíž se nepočítají do likvidní balance. Počítají se do celkového výsledku smlouvy (Technical Result).

Po zaúčtování položek z finálního účtu na konci roku a převodu portfolií je nutné, aby účetní zkontroloval otevřenou bilanci dané smlouvy. Musí zjistit, zda vznikla pohledávka či závazek vůči pojistiteli. Na tuto transakci se dostane pomocí zkratky FPL9 a vybírá si zde, na jakou smlouvu (contract) chce otevřenou bilanci zjistit. Pro tyto potřeby se zadává RIT- plus číslo smlouvy. Pokud je účtování na RIT znamená to, že tato otevřená balance se týká přímo klienta. V případě, kdy je na smlouvě makléř, je nutno zadat i BRO-.

Obr. 21: Kontrola otevřené balance

APR Treaty	RI Acc.No.	CD-Doc. No.	LCur Amount	Loc.Curr.	Curr Amount	Est/Def	Clear.Doc	Name of Account	Due Date	
A	RIT-12966	17624069	2225175	EUR	683 000,00-	EUR	683 000,00-	001	4Q2023 Final account	01.02.24
A	RIT-12966	17624070	2225174	EUR	700 000,00	EUR	700 000,00	001	Portfolio entries	01.02.24
				EUR	17 000,00	EUR	17 000,00			

Zdroj: SAP-RI (2024)

Po zobrazení otevřené balance v systému lze vidět, že zajistitel má vůči klientovi pohledávku ve výši 17.000 EUR, která je splatná 01.02.24.

3.2.1 Výpočet a účtování škody

Plocha, na které se nachází DACH trh je rozsáhlá a velmi často dochází k pojistným událostem. Za několik posledních desetiletí došlo k nejrozsáhlejším a nejvíce devastujícím škodám, které se nazývají jako Velké letní ztráty, a to v roce 2021 – konkrétně se jednalo o povodeň Bernd, bouři Volker a vichřice Hagel a Xero. V důsledku těchto škod jsou ještě v roce 2024 vyplácena pojistná plnění.

Pokud chce klient nahlásit škodu za účelem výplaty zajistného plnění, je nutné, aby poskytl co nejvíce detailní informace o ztrátě. Je nutné uvést jméno a datum trvání či nastání škody, uvést smlouvu a sekci, ke které se škoda vztahuje a měnu, ve které má být škoda účtována a vyplacena. Ještě je potřeba poskytnout údaje o hrubé ztrátě a rezervách – tyto čísla hlásí pojistitel všem zajistitelům. V případě, že je pojistná událost zajistiteli hlášena poprvé, musí být poskytnuta i odpovídající dokumentace, což jsou fotografie a zápis z události.

U proporční smlouvy nejčastěji dochází k úhradě v rámci finálního účtu. Škoda je nahlášena klientem mimo vyúčtování, ale zároveň s hlášením poskytne informaci, že škoda bude vyrovnána v rámci měsíčního hlášení. Je ovšem nutné všechny tyto hlášenky přepočítat a následně je zaúčtovat do systému SAP-RI.

Obr. 22: Škodní hlášenka

Aktualizace stavu k 31.12.2023

Klient:	XYZ	Kontaktní osoba:	Filip Osada
Smlouva:	Quota Share		
Smluvní období:	01.01.2021-31.12.2021		
Sekce:	Fire		
Podíl zajišťovny:		2%	
Jméno škody:	Hagel		
Datum trvání	24-25.06.2021		
Datum nastání:		24.06.2021	
			Měna
Hrubá ztráta:	4 176 105,28		EUR
Hrubé rezervy:	3 232 013,26		EUR
Již zaúčtováno:	1 192 314,68		EUR
	339 949,14		EUR
Ztráta na zajišťovněv podíl:	9 408,84		EUR
Rezervy na zajišťovněv podíl:	1 856,10		EUR

Zdroj: vlastní zpracování (2024)

Jelikož společnosti nejsou povinny hlásit pojistné události u proporčních smluv, dokud nežadají jejich úhradu či nepřekročí určitý finanční limit, je velmi časté, že jsou ztráty hlášeny a následně vypláceny s odstupem několik let. Velmi často se stává, že pojistná událost je několik let předmětem soudních sporů a není nahlášena zajišťovateli. Pokud soud rozhodne v neprospěch pojistitele a ten musí vyplatit pojistníka, má pojistitel právo na zajištění plnění. Po obdržení škodní hlášenky následuje výpočet, kdy si zajišťovněv uplatní retence na hrubou škodu a následně vypočítá svůj podíl, který uhradí pojistiteli.

Tab. 6: Výpočet škody na proporční smlouvě

Retence	3.000.000
QS podíl	40%
Zajišťovněv podíl	2%

Zdroj: vlastní zpracování (2024)

Ztráta k výplatě: $(4.176.105,28 - 3.000.000) \times 40\% \times 2\% = 9.408,84$ EUR

Rezervy: $(3.232.013,26 - 3.000.000) \times 40\% \times 2\% = 1.856,11$ EUR

Celková částka ztráty: $1.176.105,28 + 1.192.314,68 = 2.368.419,96$ EUR

Celková částka k výplatě: $9.408,84 + 9.538,52 = 18.947,36$ EUR

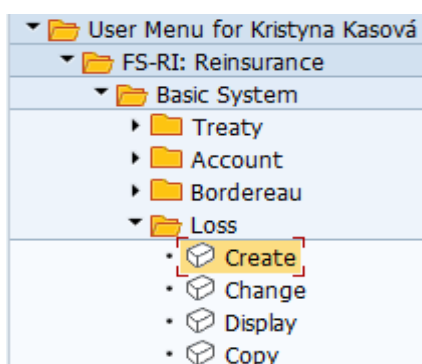
Celkové rezervy: $232.013,25 + 339.949,14 = 571.962,40$ EUR

Celkové rezervy na zajistitelův podíl: $1.856,11 + 2.719,59 = 4.575,7$ EUR

Takto vypočítaná škoda je zadána do účetního systému. Na základě hlášenky lze určit smlouvu a sekci, kam bude účtování prováděno.

V modulu SAP-RI je nutné vytvořit konkrétní škodu za pomoci funkcionality „vytvořit novou škodu“ (Loss -> Create), který dvojklikem otevře nové okno.

Obr. 23: Vytváření nové škody

Zdroj: SAP-RI (2024)

Číslo škody je unikátní číslo, které generuje systém. Jméno se zadává ručně dle údajů poskytnutých v hlášenke. Dále účetní vyplní ručně datum nastání škody (Date of Loss) a konec jejího trvání (End date). Datum upozornění na ztrátu (Loss Advice Date) odkazuje na den, kdy jsme hlášenku obdrželi nebo jaké datum je na ní uvedeno. Datum přidělení (Assignment Date) se musí shodovat s datem nastání škody. Systém automaticky doplní časovou zónu na střední Evropu. Dále je zapotřebí poskytnout systému určité specifikace ke škodě v klasifikaci (Classification). U každé škody je povinné vyplnit příčinu škody, což je v tomto případě bouře a kategorii. Kategorie určuje, do jaké oblasti pojištění škoda spadá – tato informace je shodná s klasifikací smlouvy.

Obr. 24: Zakládání škody v systému

The screenshot shows the SAP RI 'Loss Processing' interface. At the top, there are fields for 'Loss' (22190), 'Hagel - klient XYZ', 'Changed On' (09.03.2024 / CZKASOVA_K), 'Company Code' (YCZO), 'Status' (0 Open), and 'Rsn F Chg.'. Below this are several tabs: 'Loss Processing', 'Cedents', 'Accounts', 'Additional Data', 'Extension Service', 'Loss Objects', and 'Account Totals'. The 'Duration' section contains fields for 'Date of Loss' (24.06.2021), 'End Date' (25.06.2021), 'Start Time of Loss', 'End Time of Loss', 'Loss Advice Date' (31.12.2023), 'Assignment Date' (24.06.2021), and 'TimeZone' (CEI Central Europe). The 'Classification' section includes 'Loss Class', 'Cause of Loss' (STIRM Storm), 'Peril', and 'Loss Category' (PROFT Property Damage). The 'Assignment' section has a 'Loss Event' field.

Zdroj: SAP-RI (2024)

V záložce „cedenti“ (Cedents) následně účetní vybere konkrétního klienta, jehož se škoda týká a doplní jeho podíl účasti na škodě. V případě, že je smlouva sepsána pouze s jedním klientem, bývá jeho podíl vždy 100%. Systém automaticky doplní i spoluúčast zajišťitele, jenž se zobrazuje pod číslem jedna.

Obr. 25: Záložka „cedents“

The screenshot shows the 'Cedents' tab in the SAP RI system. It displays a table with the following data:

Loss	Cedent	Name 1	Participation i...	Status	Status Txt	Note
22190	<u>1</u>	VIG Re		0	Open	☐
22190	<u>10966</u>	klient XYZ	100,0000000...	0	Open	☐

Zdroj: SAP-RI (2024)

Po vybrání konkrétního klienta musí účetní určit, na kterou smlouvu bude škoda zaúčtována. V dalším kroku tudíž účetní provede dvojklik na jméno klienta, což ho přesměruje do nového okna. V záložce „smlouvy“ (Treaties) vybere konkrétní číslo, které mu nabídne systém podle toho, jaké smlouvy jsou pro tohoto klienta dostupné. Po vybrání se vše uloží a systém doplní údaje z předchozích kroků.

Obr. 26: Záložka „Treaties“

Treaty Number	Text for Treaty	Assignment Date	Loss Advic...	Loss ...
13025	Property & GTPL QS (BQT)	24.06.2021	☐ 12.2023	CET

Zdroj: SAP-RI (2024)

Po vybrání smlouvy se účetní za pomoci dvojkliku dostane do konkrétní smlouvy či sekce (v případě, že má smlouva více sekcí vyžaduje systém další výběry) a může zde zaúčtovat částky, které vidí vypočtené na hlášení. V tomto případě doplňuje číslo sekce (Section), začátek smlouvy (Start Date), vstupní kódy (Entry Code), konkrétní částky (Amount in OC), měnu účtování (Original Currency), třídu podnikání (Class of Business – CoB) – možnosti jsou nabídnuty systémem podle nastavení smlouvy. Upisovací rok (Undewriting year), účetní rok (Accounting Year) a periodu (Accounting period), vybere oblast nastání škody (Area Name), které je nabídnuto systémem a zvolí jméno účtu (Account Name). Jako poslední krok jednotlivé účty označí a zaúčtují tlačítkem „uvolnit“ (release). Po zaúčtování účtů se hodnoty z pomocného účtu 7022 zaúčtují na účet 4022, který je součástí celkového výsledku smlouvy.

Obr. 27: Záložka „Treaty figures“

Se...	Text for Sec.	Start Date	Account N...	Status	Text for Status	Entry...	EC Name	Amount in OC	Orig. ...	Short text	Original Amount +/-	Invol...	Involvement Txt	CoB
1	Property & GTPL QS	01.01.2021	17631195	R	Released	3000	Loss Payment	9 408,84 EUR	Euro		9 408,84-1	Our Share	310	
1	Property & GTPL QS	01.01.2021	17631195	R	Released	7022	Loss Reserve, Closi...	1 856,10 EUR	Euro		1 856,10-1	Our Share	310	

Zdroj: SAP-RI (2024)

Pokud se vrátíme o jeden krok zpět, lze vidět veškeré zaúčtované částky v záložce „čisté hodnoty“ (Net Figures).

Obr. 28: Záložka „Net Figures“

Sec...	Text for Section	Start Date	Entr...	Name of Entry Code	Amount in OC	OC	Short text	Treaty Number
1	Property & GTPL QS	01.01.2021	3000	Loss Payment	9 408,84-	EUR	Euro	13025
1	Property & GTPL QS	01.01.2021	7022	Loss Reserve, Closing Balance stat.	1 856,10-	EUR	Euro	13025
			70...		1 856,10-	EUR		
					11 264,94-	EUR		

Zdroj: SAP-RI (2024)

Jelikož se jedná o proporční smlouvu, klient zahrne takto zaúčtovanou škodu a rezervy do finálního účtu. Proto je následně nutné jít do seznamu účtů a vzniklý účet zkopírovat,

znovu jej načítovat s opačnými znaménky a bez čísla škody. Tímto způsobem má zajišťitel evidenci o vyplacených a zaúčtovaných škodách na proporčních smlouvách a zároveň díky tomuto vynulování výsledku účtu nehrozí, že vznikne dvojitý zaúčtování při měsíčním zúčtování.

Obr. 29: Vynulování účtů

The screenshot shows the SAP 'Account Change: Overview' interface. It includes a search bar with fields for Account Number, Treaty Number (13025), Company Code (YCZO), and Section. Below the search bar are various filters and a toolbar. The main area displays a 'Search Result: Accounts' table with the following data:

Rev. I.	FI PostDte	Account Number	Treaty No.	Status	Acct Cedent	Start Date	End Date	Estimate	ER 1	OC	St Acct	Changed By	Account Name	Section
09.03.2024	17631198	13025	R	10966	01.01.2024	31.03.2024	1	1,00000	EUR	EUR	CZKASOVA_K	Hagel	1	

Below the search result is a detailed table of account entries:

Account Number	Entry C.	EC Name	Start Date	End Date	OC	Amount in OC	Tech. Result in OC	Cash Balance in OC	Cry	Amount	FI PostDte	UWY	Occ.	Estm.	CoB Number	Account Name	Loss
17631195	3000	Loss Payment	01.01.2024	31.03.2	EUR	9 408,84-	9 408,84-	9 408,84-	EUR	9 408,84-	09.03.2024	2021	24.06	FINAL	310	Hagel	22190
17631198		Loss Payment	01.01.2024	31.03.2	EUR	9 408,84	9 408,84	9 408,84	EUR	9 408,84	09.03.2024	2021	24.06	FINAL	310	Hagel	
	3000				EUR	0,00	0,00	0,00	EUR	0,00							
17631195	4022	Loss Reserve, C.	01.01.2024	31.03.2	EUR	1 856,10-	1 856,10-	0,00	EUR	1 856,10-	09.03.2024	2021	24.06	FINAL	310	Hagel	22190
17631198		Loss Reserve, C.	01.01.2024	31.03.2	EUR	1 856,10	1 856,10	0,00	EUR	1 856,10	09.03.2024	2021	24.06	FINAL	310	Hagel	

Zdroj: SAP-RI (2024)

3.3 Účtování smluv Excess of Loss a Stop loss

Následující podkapitola blíže vysvětluje účtování a výpočty na neproporčních smlouvách v účetním systému SAP-RI.

V případě účtování zajištění prémie na neproporčních smlouvách existují dvě možnosti:

1. Klient je součástí Vienna Insurance Group, tudíž na začátku nového upisovacího roku očekává fakturu, kterou vytvoří účetní dle smlouvy.
2. Firma je externí klient a na začátku nového upisovacího období vystaví pro zajišťitele fakturu s výpočtem a konečnou částkou MDP. Tato částka by měla korespondovat s údaji ve smlouvě.

Níže lze nalézt fakturu k prémii, která byla vytvořena makléřem pro klienta XYZ.

Obr. 30:Faktura k prémii

Faktura k premii				Kontaktní osoba:
Klient:	XYZ			Petra Tichá
Smlouva:	Excess of Loss			
Smluvní období:	01.01.2024-31.12.2024			
Sekce:	GPL			
Podíl zajišťovny:		8%		
	Částka 100%	Podíl zajišťovny	Měna	
Zajistné	3 897 367,00	311 789,36	EUR	CR
Poplatek makléři (10%)	389 736,70	31 178,94	EUR	DR
Celkem	3 507 630,30	280 610,42	EUR	CR
Splátky				
01.04.2024	876 907,58	70 152,61	EUR	CR
01.07.2024	876 907,58	70 152,61	EUR	CR
01.10.2024	876 907,58	70 152,61	EUR	CR
01.12.2024	876 907,58	70 152,61	EUR	CR

Zdroj: Vlastní zpracování (2024)

Jakmile je zaslána faktura klientem či makléřem, dojde k porovnání a kontrole údajů se zajišťovací smlouvou. V případě, že jsou údaje rozdílné, je potřeba s protistranou ověřit správnost výpočtu či smlouvy. Pokud se potřebné údaje shodují, zapíše účetní tuto skutečnost do kontrolní excelovské tabulky. Správnost stvrdí vyplněním políčka „zkontrolováno“ (Checked). Tuto informaci následně za pomoci strukturovaného dotazovacího jazyka (SQL) uloží do databáze (Save comments to DB). Databáze je provázána s účetním systémem, který do něj promítá veškeré nastavení a údaje o smlouvě. Díky tomuto tlačítku je možné určit, který účetní kontrolu provedl. Kontrolu lze provést i v SAP-RI, ovšem jedná se o časově náročnější proces.

Tab. 7: Tabulka na kontrolu MDP

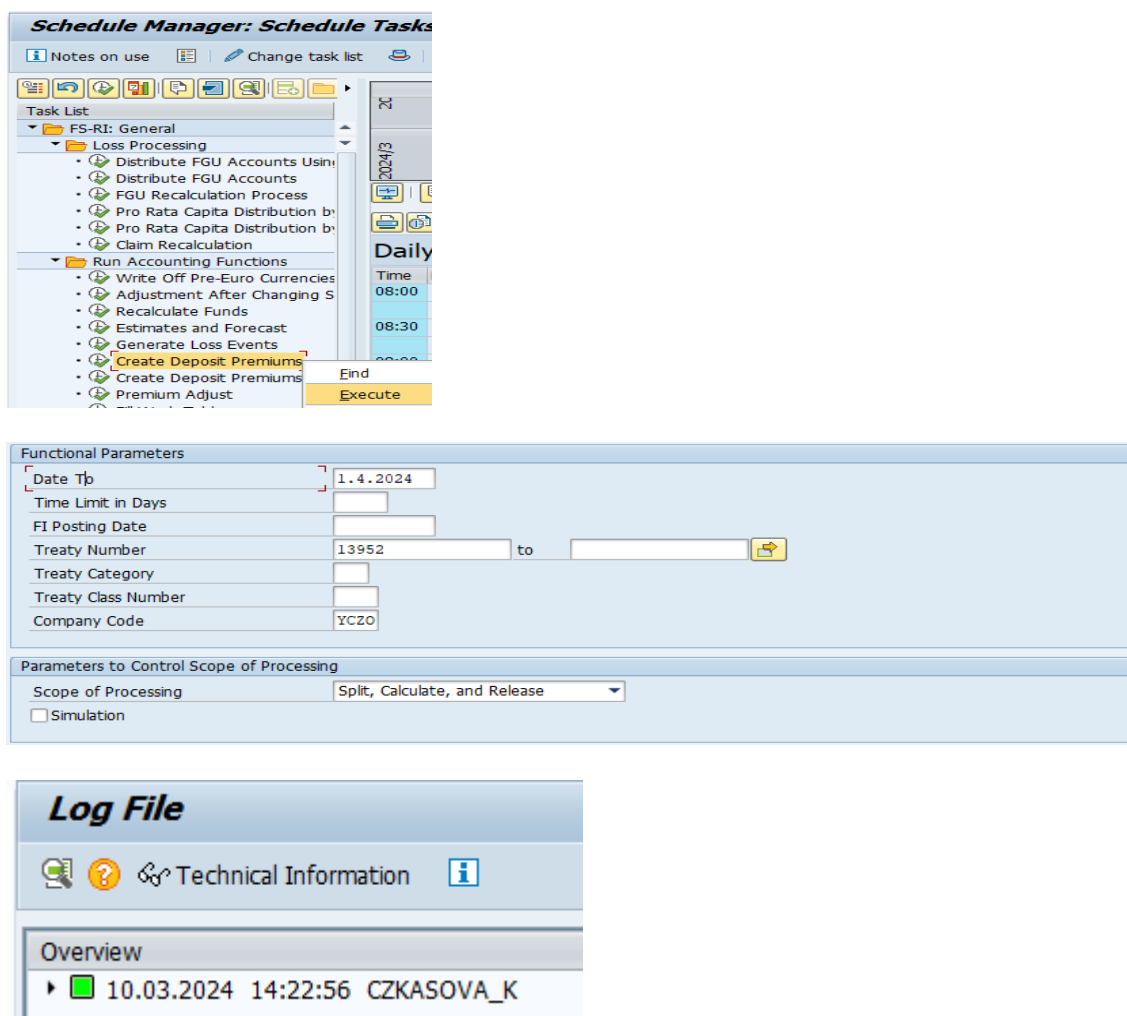
Tresty	Checke	Company	Broker	Contract	Main currenc	Start date	End date	Premium our shar	Gross Installme	Brokel	Brokerage amount	Cl	Inst2	Final instalment
13952		XYZ	Makléř 1	GPL XL	EUR	01.01.2024	31.12.2024	280 610,42	311 789,36	10,00%	31 178,94	4	EUR	70 152,61

Zdroj: VIG Re (2024)

Jakmile dojde k ověření částky zálohy na prémii, následuje samotné účtování v systému SAP-RI. Zaúčtování se provede v rozvrhovém správci (Schedule manager), konkrétně pomocí funkce „Vytvořit vkladovou prémii“ (Create deposit premium). Tuto funkci lze spustit pravým tlačítkem, a zvolit možnost „Vykonat“ (Execute). Následně je účetní

přesměrován do jiného okna, kde vyplní datum zaúčtování minimálního zajištění, číslo smlouvy (Treaty Number), kód společnosti (Company Code), poté vybere rozsah zpracování (Scope of Processing) s názvem Rozdělit, vypočítat a uvolnit (Split, Calculate and Release). Celý proces se nejdříve spustí na simulaci zobrazí se záznam souboru (Log File). Pokud účtování proběhlo bez problémů má záznam zelenou barvu, žlutou v případě, že systém našel něco neobvyklého (účtování ovšem proběhne) a pokud je nalezena významná chyba, je ohlášena červenou barvou a účtování neproběhne, dokud se tento problém nevyřeší. Záznam souboru hlásí přesný popis všech akcí, a tím pádem vždy může dojít k jejich rychlé nápravě. Jako poslední krok je celý proces spuštěn bez simulace.

Obr. 31: Postup vytvoření vkladové prémie

Zdroj: SAP-RI (2024)

Výstupem z procesu jsou vytvořené účty na konkrétní smlouvě. Každý účet má přiřazen své unikátní identifikační číslo (account number), číslo smlouvy, konkrétní čtvrtletí (Start/End Date), zda se jedná pouze o odhad hodnot (Estimate), směnný kurz (ER 1),

měnu účtování, kdo účtování provedl, název účtu a sekci smlouvy. Hodnoty jsou zaúčtovány na vstupní kódy pro MDP (1010) a provizi makléři (2090), která se rovná 10% z prémie.

Obr. 32: Účty MDP

Rev. I.	FI PostDte	Account Number	Treaty No.	Status	Acct Cedent	Start Date	End Date	Estimate	ER 1 OC	St Acct	Changed By	Account Name	Section
	31.03.2024	17624076	13952	R	10589	01.04.2024	30.06.2024	1	1,00000 EUR	EUR	CZKASOVA_K	Installment from 10.03.2024	3
	31.03.2024	17624075	13952	S	10589	01.04.2024	30.06.2024	1	1,00000 EUR	EUR	CZKASOVA_K	Installment from 10.03.2024	3

Entry C...	EC Name	Start Date	End Date	OC	Amount in OC	Tech. Result in OC	Cash Balance in OC	Crcy	Amount
1010				EUR	77 947,34	77 947,34	77 947,34	EUR	77 947,34
2090				EUR	7 794,73-	7 794,73-	7 794,73-	EUR	7 794,73-
				EUR	70 152,61	70 152,61	70 152,61	EUR	70 152,61

Zdroj: SAP-RI

S účtováním minimálního vloženého zajištěného se pojí i výpočet upraveného pojistného. Výpočet pojistného je klientem obvykle zaslán do 180 kalendářních dnů od ukončení upisovacího roku (nestanoví-li smlouva jinak) a odvíjí se od konečného údaje o příjmu z pojistného.

Obr. 33: Faktura za upravené pojistné

Výpočet upraveného zajištěného		Kontaktní osoba:
Klient:	XYZ	Petra Tichá
Smlouva:	Excess of Loss	
Smluvní období:	1.1.2023-31.12.2023	
Sekce:	GTPL	
Podíl zajišťovny:	3,00%	
Zajistná sazba:	6,95%	
Očekávaný příjem:	69 560 661,00	
Konečné údaje o příjmu z pojistného:	74 954 216,80	
MDP:	3 625 850,00	
		Měna
Konečná prémie:	5 209 318,07 EUR	
MDP	3 625 850,00 EUR	
Upravená prémie:	1 583 468,07 EUR	
Provize makléři:	158 346,81 EUR	
Zajistitelův podíl:	42 753,64 EUR	CR

Zdroj: Vlastní zpracování (2024)

Účetní dostane fakturu s výpočtem, který musí následně zkontrolovat. Informace o očekávaném příjmu a MDP lze najít ve smlouvě. GNPI je poskytováno klientem a nelze jej okamžitě zkontrolovat. Ve většině případů je GNPI větší než odhadovaná prémie, a tudíž klient dorovná rozdíl. Je ovšem možné, že dojde k opačnému případu a upravené pojistné je vráceno zajistitелеm na bankovní účet pojistitele.

Tab. 8: Výpočet upravené prémie

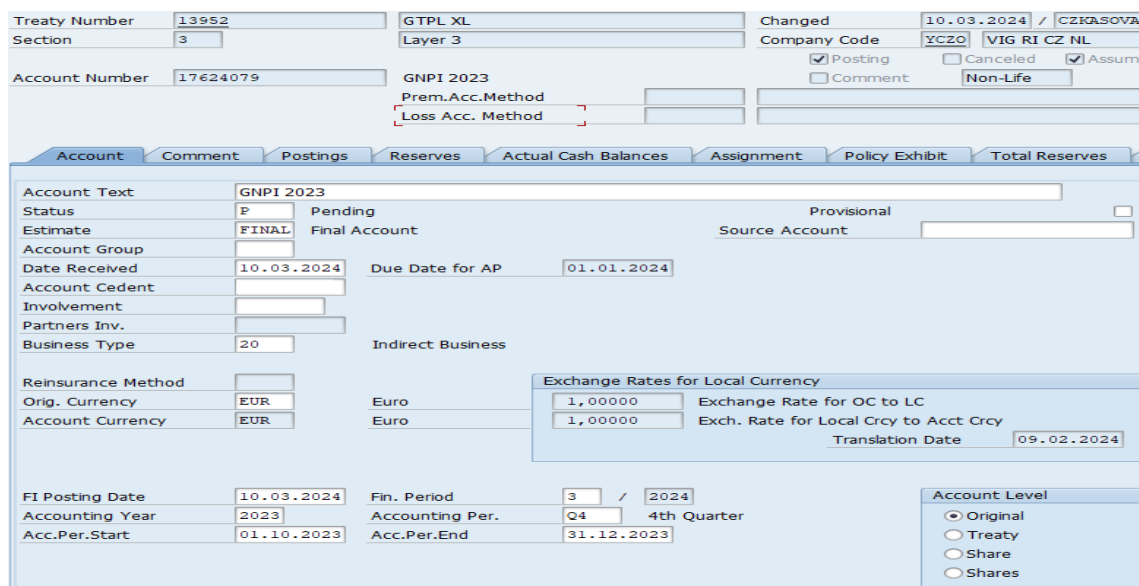
Konečná prémie	$74.954.216,8 \times 6,95\% = 5.209.318,07 \text{ EUR}$
MDP	3.625.850 EUR
Upravená prémie	$5.209.318,07 - 3.625.850 = 1.583.468,07 \text{ EUR}$
Provize makléři	$1.583.468,07 \times 10\% = 158.346,81 \text{ EUR}$
Zajistitelův podíl	$(1.583.468,07 - 158.346,81) \times 3\% = 42.753,64 \text{ EUR}$

Zdroj: Vlastní zpracování (2024)

Po zkontrolování údajů a výpočtů je potřeba zanést informace o pohledávce do účetního systému.

Vzhledem k tomu, že konečné údaje o pojistném jsou poskytnuty všem jednotlivým zajistitelům, jsou uvedeny na 100%. Účetní musí vytvořit finální účet v SAP-RI pro danou smlouvu a sekci s názvem GNPI 2023, zvolí měnu účtování, vybere datum zaúčtování a účetní rok spolu s periodou. Úprava prémie je vždy účtována do posledního čtvrtletí daného upisovacího roku. Jelikož účtujeme 100 % čísla, v pravém dolním rohu zvolíme možnost „original“.

Obr. 34: Vytváření účtu GNPI

The screenshot displays the SAP-RI interface for creating a GNPI 2023 account. Key fields include:

- Treaty Number: 13952
- Section: 3
- Account Number: 17624079
- Account Text: GNPI 2023
- Status: P Pending
- Estimate: FINAL Final Account
- Date Received: 10.03.2024
- Due Date for AP: 01.01.2024
- Accounting Year: 2023
- Accounting Per.: Q4 4th Quarter
- Acc.Per.Start: 01.10.2023
- Acc.Per.End: 31.12.2023
- Exchange Rates for Local Currency: 1,00000
- Translation Date: 09.02.2024
- Account Level: Original (selected)

Zdroj: SAP-RI (2024)

Následně je do účtu doplněno GNPI, konkrétně na vstupní kód 1060. Poté se vrátíme o jeden krok zpět a účet si rozdělíme mezi pojistitele a zajistitele, čímž získáme GNPI na zajistitelův podíl. Toto rozdělení provedeme tlačítkem „Rozdělit“ (Split) Původní účet je

změněn do statusu „S“ a tím se stane pomocným účtem, který nemá do účetnictví žádný dopad. Nově vytvořený účet přejde do statusu „B_R“, což znamená „před uvolněním“ a účty následně uvolní tlačítkem „Uvolnit“ (Release).

Obr. 35: Postup zaúčtování GNPI

EC	Name of Entry Code	U...	UW...	Oc...	Occ...	Start Date	Amount in OC
1060	GNPI	2023	01.01	2023	01.01	01.01.2023	74 954 216,80

Account Change: Overview

Account Number: []
Treaty Number: 13952 GTPL XL Company Code: XC20
Section: [] Comb. Act/Est.: []
Accounting Unit: []
Acc. Cedent: []
Partners Inv.: []
Financial Year: [] Fin. Period: []
Accounting Year: [] Acc. Period: []
Acc. Per. Start: [] Acc. Per. End: []
Status: [] Origin: []
Ext. Reference ID: [] Ext. Ref. Cat.: []
Created By: [] Account Text: []

Search Result: Accounts

Rev. I.	FI PostDte	Account Number	Treaty No.	Status	Acct Cedent	Start Date	End Date	Estimate	ER 1	OC	St Acct ...	Changed By	Account Name	Section	Origin
10.03.2024	17624079	13952	P	10589	01.10.2023	31.12.2023	1	1,00000	EUR	EUR	CZKASOVA_K	GNPI 2023	3	ONLIN	

Entry C...	EC Name	Start Date	End Date	OC	Amount in OC	Tech. Result in OC	Cash Balance in OC	Crcy	Amount F
1060				EUR	2 248 626,50	0,00	0,00	EUR	2 248 626,50
				EUR	2 248 626,50	0,00	0,00	EUR	2 248 626,50

Zdroj: SAP-RI (2024)

Po přípravě účtu s údaji o GNPI je zapotřebí vytvořit upravenou prémii za pomoci rozvrhového správce. V této funkcionalitě SAP-RI zvolíme možnost „stav závisející na výsledku“ (Result-Dependent Conditions) a pravým tlačítkem zvolíme, že chceme tento výpočet vykonat. Následně je účetní přeměrován do nového okna, kde vyplní kód společnosti, číslo smlouvy, datum zaúčtování, účetní periodu, která bude shodná s účtem GNPI, zda se jedná o finální čísla či jen odhad. V případě, že jsme obdrželi výpočet od klienta, jedná se o konečné hodnoty. Jako poslední krok je vybráno „spočítat a uvolnit“. Celý proces se nakonec spustí. Proces je buď úspěšný nebo neúspěšný jako při předchozím použití rozvrhového správce.

Obr. 36: Postup vytvoření upravené premie

Treaty Conditions

- Result-Dependent Conditions
- Adjust Periods (Parallel) (Bas Find
- Adjust Periods Execute
- Calculate Unearned Premium Schedule
- Calculate Global Conditions (F Simulation
- Calculate Global Conditions (F

Functional Parameters	
Company Code	YCZO
Treaty Number	13952 to ____
Treaty Category	____
Treaty Class Number	____
FI Posting Date	10.3.2024
With Log	☐
End of Acc. Period	1.10.2023 To 31.12.2023
Source Act./Est. Ind.	Final
Act/Est. Ind. Generated Acct	Final

Parameters to Control Scope of Processing	
Scope of Processing	Calculate and Release
☐ Simulation	

Log File

🔍 ? 📄 Technical Information
ℹ️

Overview

- ▶ ■ 10.03.2024 18:24:27 CZKASOVA_K

Zdroj: SAP-RI (2024)

Po provedení všech úkonů v rozvrhovém správci jsou na smlouvě vytvořeny dva účty s názvem „Result-Dependent Account“. Jeden obsahuje pomocný výpočet, jímž je vypočtená částka konečné prémie na zajistitelův podíl ($5.209.318,07 \times 0,03 = 156.279,54$ EUR), která je zaúčtována na vstupní kód 1070. V druhém účtu je systémem spočítána konkrétní částka upraveného pojistného na vstupním kódu 1011 a provize zajistiteli na kódu 2090. Částka k platbě je vypočítaná ve sloupečku s názvem hotovostní zůstatek (Cash balance) a při její kontrole účetní okamžitě zjistí či konečná částka koresponduje s fakturou.

Obr. 37: Účty upraveného pojistného

Rev. I.	FI PostDte	Account Number	Treaty No.	Status	Acct. Cedent	Start Date	End Date	Estimate	ER 1	OC	St Acct...	Changed By	Account Name	Section
	10.03.2024	17624082	13952	R	10589	01.10.2023	31.12.2023	1	1,00000	EUR	EUR	CZKASOVA_K	Result-Dependent Account	3
	10.03.2024	17624081	13952	R	10589	01.10.2023	31.12.2023	1	1,00000	EUR	EUR	CZKASOVA_K	Result-Dependent Account	3

Entry C...	EC Name	Start Date	End Date	OC	Amount in OC	Tech. Result in OC	Cash Balance in OC	Crcy	Amount
1011				EUR	47 504,02	47 504,02	47 504,02	EUR	47 504,02
1070				EUR	156 279,54	0,00	0,00	EUR	156 279,54
2090				EUR	4 750,40-	4 750,40-	4 750,40-	EUR	4 750,40-
				EUR	199 033,16	42 753,62	42 753,62	EUR	199 033,16

Zdroj: SAP-RI (2024)

Jako poslední krok musí účetní zaznamenat částku, ze které se v budoucnu bude počítat zajistné za obnovení limitu (RIP). Dosud se RIP počítal z MDP, ale jelikož již máme upravené prémium, musíme toto nastavení aktualizovat. Jedná se o velmi důležitý krok pro správný výpočet škod. Tento úkon provede účetní v nastavení smlouvy, a to pod

konkrétní periodou (pokud chce provést změnu, musí změnit status smlouvu na „IP“, což znamená „V procesu“), v sekci vybrat záložku „NP premium“ a v kolonce finální premium. Toto číslo již bylo dříve vypočteno a zaúčtováno na vstupní kód 1070. Po aktualizaci je smlouva uložena a její status se změní zpět na „IF“, který značí, že smlouva je uvedena v platnost. Pokud by účetní zapomněl změnit status, systém by odmítl na smlouvu v budoucnosti účtovat.

Obr. 38: Aktualizace finální prémie

The image shows a software interface for managing reinsurance treaties. It consists of three main parts:

- File Menu:** A tree view showing the navigation path: Favorites > User Menu for Kristyna Kasová > FS-RI: Reinsurance > Basic System > Treaty > Non-Life. The 'Change' option is highlighted with a red box.
- Treaty Header Data:** A form showing the following details:

Treaty Number	13952	GTPXL XL
Cedent	10589	
Status	In Force	
Tty Direction	ASS	Assumed
- Periods Table:** A table showing the history of the treaty's status:

Start Date	End Date	Status	Status Txt
01.01.2024	31.12.2024	IF	In Force
01.01.2023	31.12.2023	IP	In Process
01.01.2022	31.12.2022	IF	In Force
01.01.2021	31.12.2021	IF	In Force
- Treaty Header Data (Updated):** A form showing the updated details:

Treaty Number	13952	TPL XL
Cedent	10589	
Status	In Process	
Start Date	01.01.2023	31.12.2023
- Sections Table:** A table showing the treaty's layers:

Section	Text for Sec.	Treat...	Treaty Type Text
1	Layer 1 (UA only)	NPWXL	Excess of Loss
2	Layer 2 (FI)	NPWXL	Excess of Loss
3	Layer 3	NPWXL	Excess of Loss
4	Layer 4 (Clash)	NPWXL	Excess of Loss

Treaty Number	13952	GTPL XL	Changed	01.12.2023
Cedent	10589		Company Code	YCZO VIG RI CZ NL
Status	In Process		☐ Posting	☐ Canceled
Start Date	01.01.2023	- 31.12.2023	Tty Direction	ASS Assumed
Section	3	Layer 3		Non-Life

Currency	EUR	Note	☐
		Install. Sched.	☒

Premium Data	
Fixed Premium	
Fixed Premium Rate	6,950000000 %
Min. Premium Rate	
Est. Subj. Prem.	69 560 661,00
Calc. Base for	
Loss Incurred CB	
Rate on Line	14,01 %
Paid Installments	4
Maximum NP Premium	
NP Premium	4 834 465,94
Our Share	145 033,98
Max. Premium Rate	
Adj. Subj. Prem.	
Payback	7,14
Account Date	17.10.2023
Final Premium	156 279,54

Zdroj: SAP-RI (2024)

Po zaúčtování všech účtů a aktualizaci finálního pojistného je nutné zadat do excelovské tabulky záznam o provedení zaúčtování.

Klienti na DACH trhu mají velmi často ve smlouvě doložku, která určuje, že pokud v průběhu upisovacího roku nevznikla žádná pojistná událost, mají nárok na vrácení části upravené prémie. Tato položka se nazývá bonus za neexistující pojistné události a obvykle je definována jako procento z upravené prémie. Faktura k této účetní položce bývá zaslána až po schválení a zaúčtování upravené prémie. Jelikož je zajišťitel pouze účastníkem na zajištění, je zde počítána i nadřazená provize, kterou platí vedoucímu smlouvy. Opět je vypočtená procentem z prémie.

Obr. 39: Výpočet srážek z upraveného pojistného

Další srážky z upraveného pojistného		Kontaktní osoba:
Klient:	XYZ	Petra Tichá
Smlouva:	Excess of Loss	
Smluvní období:	1.1.2023-31.12.2023	
Sekce:	GTPL	
Podíl zajišťovny:	3,00%	
Již zaúčtované:		Měna
Upravená prémie 100%:	1 583 468,07	EUR
Nově vypočtené		
Bonus za neexistující pojistné události (5%)	2 375,20	EUR
Nadřazená provize (2%)	950,08	EUR
Celkem k platbě na zajišťovnu	3 325,28	EUR DR

Zdroj: Vlastní zpracování (2024)

Je zapotřebí vytvořit účet stejně jako v případě obr. 14. Účet není nazván stejně jako faktura, ale přímo dle položek, které jsou účtovány. Jelikož se jedná o položky, které se vztahují k upravené prémii je nutné provést účtování na stejné čtvrtletí jako v případě „Result-Dependent Condition“. Jsou k dispozici konkrétní částky na zajišťovnu podíl, tuto informaci je nutno zaznamenat v zaškrtačacím políčku na úroveň účtu. Následně je nutné vyplnit záložku se „záznamy“ a na vstupní kód 2080 vyplní částku za bonus a na 2040 nadřazenou provizi.

Pokud v budoucnosti dojde k zaúčtování škody na rok, za který byl již vyplacen bonus, pojistitel tuto částku vrací zajišťovateli. Postup účtování je stejný, částka je účtována na vstupní kód s opačným znaménkem.

Obr. 40: Postup účtování dalších srážek

Treaty Number	13952	GTPL XL	Changed	17.03.2024 / CZKASOVA
Section	3	Layer 3	Company Code	YCZO / VIG RI CZ NL
Account Number	17624083	No claims bonus + override	☒ Posting	☐ Canceled
		Prem.Acc.Method	☐ Comment	☒ Assume
		Loss Acc. Method	Non-Life	

Account | Comment | Postings | Reserves | Actual Cash Balances | Assignment | Policy Exhibit | Total Reserves

Account Text	No claims bonus + override		
Status	P Pending	Provisional	☐
Estimate	FINAL	Final Account	Source Account
Account Group			
Date Received	17.03.2024	Due Date for AP	01.01.2024
Account Cedent			
Involvement	1	Our Share	
Partners Inv.	1	VIG Re	
Business Type	20	Indirect Business	

Exchange Rates for Local Currency

1,00000	Exchange Rate for OC to LC
1,00000	Exch. Rate for Local Crpy to Acct Crpy
	Translation Date 09.02.2024

FI Posting Date	17.03.2024	Fin. Period	3 / 2024	Account Level ☐ Original ☐ Treaty ☒ Share ☐ Shares
Accounting Year	2023	Accounting Per.	Q4 4th Quarter	
Acc.Per.Start	01.10.2023	Acc.Per.End	31.12.2023	

Account | Comment | Postings | Reserves | Actual Cash Balances | Assignment | Policy Exhibit | Total Reserves | User Exit Subsc

Involvement	1	Our Share	Partners Inv.	1	VIG Re
FI Posting Date	17.03.2024	Fin. Period	3 / 2024		
Accounting Year	2023	Acc.Period	Q4 4th Quarter		
Acc.Per.Start	01.10.2023	Acc.Per.End	31.12.2023		
Orig. Currency	EUR	Euro	Account Currency	EUR	Euro
Booked Premium		0,00	Technical Result w		3 325,28-
Loss Incurred (w/o		0,00	Liquid Balance		3 325,28-

EC	Name of Entry Code	U...	UW...	Oc...	Occ...	Start Date	Amount in OC	Amount Posted	Original Amount +/-
2080	No Claims Bonus	2023	01.01	2023	01.01	01.01.2023	2 375,20	2 375,20	2 375,20-
2040	Overriding Commission	2023	01.01	2023	01.01	01.01.2023	950,08	950,08	950,08-

Zdroj: SAP-RI (2024)

Na DACH trhu není zákonem daná povinnost vytvářet depozita, ale ve většina zajištěných smluv lze nalézt zmínku, že v případě ukončení smlouvy je nutné vyplatit zbývající škodní rezervy jako depozita. Klient XYZ ovšem využívá možnost účtování depozit zcela běžně. Na fakturách lze nalézt informace o zachovaných a uvolněných vkladech. Následně je z uvolněného vkladu vypočítán úrok. Je zde i informace o škodních rezervách, a to z důvodu, že tato položka musí být upravena na základě faktury. Jinak nemůže dojít k převodu peněz.

Obr. 41: Faktura k účtování depozit

	Depozita			
Klient:	XYZ	Kontaktní osoba: Petra Tichá		
Smlouva:	Excess of Loss			
Smluvní období:	1.1.2023-31.12.2023			
Sekce:	MTPL			
Podíl zajišťovny:	3,00%			
	100%	3%	Měna	
Zachovaný vklad:	380 000,00	11 400,00	EUR	DR
Uvolněný vklad:	590 000,00	17 700,00	EUR	CR
Úrok z vkladu (1%)	5 900,00	177,00	EUR	CR
Celkem	215 900,00	6 477,00	CR	
Škodní rezervy	11 000 000,00	330 000,00		

Zdroj: Vlastní zpracování (2024)

Při zadávání faktur do účetního systému je vytvořen nový účet s názvem „Deposita k 31.12.2023“. Určíme, že se jedná o finální data, dále vybereme měnu, rok a periodu účtování. Čísla jsou vypočtena na zajišťovněv podíl, proto tuto informaci zmíníme v úrovni účtu. Při samotném účtování v záložce „příspěvky“ zadáme vstupní kódy pro zachovaný vklad (5021) a pro uvolněný vklad (5022). Z uvolněného vkladu je vypočítán procentní úrok.

Obr. 42: Postup účtování depozit

The screenshot displays the configuration for a deposit account in an accounting system. Key details include:

- Treaty Number:** 13952
- Section:** 3
- Account Number:** 17624084
- Account Text:** Deposits as at 31.12.2023
- Status:** Pending
- Date Received:** 17.03.2024
- Due Date for AP:** 01.01.2024
- Account Currency:** EUR
- Exchange Rates for Local Currency:** 1,00000
- Accounting Year:** 2023
- Accounting Per.:** Q4 / 4th Quarter
- Acc.Per.Start:** 01.10.2023
- Acc.Per.End:** 31.12.2023

Account	Comment	Postings	Reserves	Actual Cash Balances	Assignment	Policy Exhibit	Total Reserves	User Exit Subscr	
Involvement	1	Our Share	Partners Inv.	1	VIG Re				
FI Posting Date	17.03.2024		Fin. Period	3	/ 2024				
Accounting Year	2023		Acc.Period	Q4	4th Quarter				
Acc.Per.Start	01.10.2023		Acc.Per.End	31.12.2023					
Orig. Currency	EUR	Euro	Account Currency	EUR	Euro				
Booked Premium		0,00	Technical Result w		177,00				
Loss Incurred (w/o)		0,00	Liquid Balance		€ 477,00				
Postings									
EC	Name of Entry Code	U...	UW...	Oc...	Occ...	Start Date	Amount in OC	Amount Posted	Original Amount +/-
5021	Loss Reserve Funds Re...	2023	01.01	2023	01.01	01.01.2023	11 400,00	11 400,00	11 400,00-3
5022	Loss Reserve Funds Re...	2023	01.01	2023	01.01	01.01.2023	17 700,00	17 700,00	17 700,00+3
2075	Interests on Accounts	2023	01.01	2023	01.01	01.01.2023	177,00	177,00	177,00+3

Zdroj: SAP-RI (2024)

3.3.1 Výpočet a účtování škody

Jako v případě proporční škody, je i v tomto případě nezbytné poskytnout veškeré potřebné informace.

Na rozdíl od proporčních smluv, mají neproporční smlouvy v drtivé většině případů více vrstev, které slouží k tomu, aby jimi bylo možné krýt co nejrozsáhlejší pojistná plnění. Vrstvy jsou odlišné jak podílem zajistitele, tak limitem krytí. V tomto konkrétní případě se jedná o smlouvu, která je určena ke krytí majetku a má pouze dvě vrstvy. První vrstva kryje všechny jednotlivé škody, které jsou vyčísleny nad retenci, která je deset milionů, do limitu čtyřiceti pěti milionů EUR. Druhá vrstva v tomto případě pokrývá škody od padesáti pěti milionů do šedesáti pěti milionů EUR. Retence druhé vrstvy lze určit jako sumu retence a limitu z první vrstvy, konkrétně $45\,000\,000 + 10\,000\,000 = 55\,000\,000$ EUR. Horní limit krytí bývá určen klientem, je ovšem pravidlem, že první vrstva obsahuje největší limit krytí. Škoda „Bernd“ nastala již v létě roku 2021, ale byla klientem XYZ vyčíslena až ke konci roku 2023. Tato skutečnost je obvykle způsobena tím, že klient je pojistitelem vysokého množství objektů na místě, kde škoda vznikla, a tudíž je časově náročné všechna pojistná plnění spočítat. Následně je vypočítáno zajistné za obnovení limitního krytí. Společnost požaduje okamžitou výplatu zajistitelova podílu na škodě. Vzhledem k tomu, že je tato smlouva spravována zprostředkovatelem, bude úhrada provedena dle pokynů z hlášenky, a to na jeho bankovní účet. Zároveň v případě jakýchkoliv nesrovnalostí je vše řešeno za pomoci makléře. Při těchto transakcích nemá zprostředkovatel nárok na provizi. Jako v případě proporční škody je nutné tuto skutečnost zadat do SAP-RI.

Obr. 43: Hlášenka neproporční škody

Aktualizace stavu a požadavek k platbě 31.12.2023

Klient:	XYZ	Kontaktní osoba:	Filip Osada
Smlouva:	Excess of Loss		
Smluvní období:	01.01.2021-31.12.2021		
Sekce:	Property		
Podíl zajišťovny na 1. vrstvě:	5%		
Podíl zajišťovny na 2. vrstvě:	3,5%		
Jméno škody:	Bernd		
Datum trvání	12.-19.07.2021		
Datum nastání:	12.07.2021		
Limity 1. vrstvy:	45.000.000 XS 10.000.000		
Limity 2. vrstvy:	65.000.000 XS 55.000.000		

		Měna
Hrubá ztráta:	99 908 744,00	EUR
Hrubé rezervy:	37 382 069,00	EUR
Ztráta na zajistitelův podíl:	3 821 806,04	EUR
Poplatek za obnovení krytí:	1 668 912,19	EUR
Rezervy na zajistitelův podíl:	703 193,96	EUR
Celková částka k úhradě:	2 152 893,85	EUR

Uhradte částku na bankovní účet zprostředkovatele.

Zdroj: Vlastní zpracování (2024)

Vzhledem k tomu, že je vyžadována okamžitá úhrada škody, je nutné hlášenku co nejrychleji přepočítat a tím ověřit její správnost. Do každé vrstvy se uplatňuje ztráta a rezervy (v tomto pořadí). V případě, že je limit krytí vyčerpán částkou škody, aktivuje se další vrstva krytí. Celková ztráta i s rezervami je 137.290.813 EUR, maximální limit krytí první vrstvy je 45 milionů. Po vyčerpání první vrstvy je zbytek škody zaúčtován na druhou vrstvu. Pokud zbude částka po vyčerpání obou vrstev, má pojistitel možnost tuto sumu převést na jinou smlouvu, která zajišťuje stejný obchod (konkrétně majetek), nebo si obnos ponechat a tuto částku vyplatit.

Tab. 9: Výpočet škody na neproporční smlouvě

Podíl na 1. vrstvě	5%
Podíl na 2. vrstvě	3,5%
Retence 1. vrstvy	10.000.000

Limit 1. vrstvy	45.000.000
Retence 2. vrstvy	55.000.000
Limit 2. vrstvy	65.000.000

Zdroj: Vlastní zpracování (2024)

Ztráta na první vrstvu: 45.000.000 EUR

Rezervy na první vrstvu: 0 EUR

Zajistitelův podíl na ztrátě z první vrstvy: $45.000.000 \times 5\% = 2.250.000,00$ EUR

První vrstva vyčerpána.

Ztráta na druhou vrstvu: $99.908.744 - 55.000.000 = 44.908.744,00$ EUR

Rezervy na druhou vrstvu: $65.000.000 - 44.908.744 = 20.091.256,00$ EUR

Zajistitelův podíl na ztrátě z druhé vrstvy: $44.908.744,00 \times 3,5\% = 1.571.806,04$ EUR

Zajistitelův podíl na rezervách z druhé vrstvy: $20.091.256,00 \times 3,5\% = 703.193,96$ EUR

Druhá vrstva vyčerpána.

Rezervy mimo zajistné krytí: $37.382.069,00 - 20.091.256,00 = 17.290.813,00$ EUR

Po ověření správnosti výpočtů škody a rezerv s hlášenkou, následuje kontrola výpočtu zajistného za obnovení limitního krytí. Je nutné si vždy zjistit retence, limity a jakou částku na minimálním vloženém zajistném již klient zaplatil. Z výpočtu upravené prémie lze zjistit konečnou prémii. Toto zajistné se počítá z hrubé ztráty.

Tab. 10: Výpočet zajistného za obnovení limitního krytí

1. vrstva	
Limit	45.000.000,00
Retence	10.000.000,00
Minimální vložené zajistné	29.650.890,00
Konečná prémie	29.750.999,00
Hrubá ztráta	20.000.000,00
Zajistné za obnovení (100%)	29.750.999,00
Zajistitelův podíl	1.487.549,95

Zajistné za obnovení první vrstvy: $45.000.000/45.000.000 \times 29.750.999 \times 100\% = 29.750.999 \times 5\% = 1.487.549,95$ EUR

2. vrstva	
Limit	65.000.000,00
Retence	55.000.000,00
Minimální vložené zajistné	7.500.000,00
Konečná prémie	7.490.856,00
Hrubá ztráta	44.908.744,00
Zajistné za obnovení (100%)	5.181.778,15
Zajistitelův podíl	181.362,24

Zdroj: Vlastní zpracování (2024)

Zajistné za obnovení druhé vrstvy: $44.908.744 / 65.000.000 \times 7.500.000 \times 100\% = 5.181.778,15 \times 3,5\% = 181.362,24$ EUR

Poznámka: Pokud je konečná prémie menší než minimální vložené zajistné, používá se k výpočtu větší číslo.

Po zkontrolování všech výpočtů je potřeba zadat škodu do účetního systému SAP-RI. Obdobně jako v případě proporční škody je číslo škody generováno systémem. Jméno je zadáno dle hlášenky. Ručně je doplněno datum nastání škody (Date of Loss) a následně konec trvání (End date). Datum upozornění na ztrátu (Loss Advice Date), dále pak datum přidělení (Assignment Date) a časová zóna. Příčina škody je zde povodeň (Flood) a jedná se o kategorii „majetkových škod“. Tato škoda je součástí škodní události, a proto musí být v podkategorii přidělení (Assignment) i číslo konkrétní škodní události.

Obr. 44: Zakládání neproporční škody v systému

The screenshot displays the SAP-RI interface for creating a non-proportional loss. The top section shows the loss ID '10448' and the insured 'Bernd - klient XYZ'. The status is 'Open' and the company code is 'YCZO'. The 'Duration' section includes the Date of Loss (12.07.2021), End Date (12.07.2021), Loss Advice Date (31.12.2023), and Assignment Date (12.07.2021). The 'Classification' section shows the Cause of Loss as 'FLOOD' (Flood) and the Loss Category as 'PROPT' (Property Damage). The 'Assignment' section shows the Loss Event ID as '10447'.

Zdroj: SAP-RI (2024)

Při uložení škody se automaticky vyplní cedent s číslem jedna, neboli zajistitel, a následně je nutné ručně doplnit konkrétního klienta a jeho procentuální podíl na dané smlouvě.

Obr. 45: Záložka "Treaties"

Loss	Cedent	Name 1	Participation i...	Status	Status Txt	Note
10448	<u>1</u>	VIG Re		0	Open	☐
10448	<u>11133</u>	klient XYZ	100,0000000...	0	Open	☐

Zdroj: SAP-RI (2024)

Po vyplnění klienta je potřeba se dvojklikem přepnout do nové záložky s názvem „Treaties“ a dle informací z hlášenky doplnit smlouvy a potřebné vrstvy.

Obr. 46: Záložka "Treaties"

Treaty Number	Text for Treaty	Assignment Date	Loss Advic...	Loss ...	TimeZone...	Start Date	Posting ...	Canceled	Closed	Section	Text for Sec.
13546	Short-Tail Group CAT XL	12.07.2021	31.12.2023	CET			☐	☐	☐	1	Layer 1
13546	Short-Tail Group CAT XL	12.07.2021	31.12.2023	CET			☐	☐	☐	2	Layer 2

Zdroj: SAP-RI (2024)

Následně si v záložce „Account“ neboli účet, vytvoříme zaúčtování na účet škod (3000) a rezerv (7022). Zadáme hodnoty z hlášenky na 100% a ty následně uložíme. Poté si tyto hodnoty označíme a provedeme kalkulaci za pomoci tlačítka „Calculate Loss“

Obr. 47: Záložka "Account"

Account N...	Status	Status Txt	Entry...	Entry Code	Text	Amount in OC	Orig. ...	Short text	Index %	Rate P...	CoB	CoB Text
17631731	FGU_D	FGU Distributed	3000		Loss Payment	99 908 744,00	EUR	Euro	0,000000000		742	Flood
17631732	FGU_D	FGU Distributed	7022		Loss Reserve, Closi...	37 382 069,00	EUR	Euro	0,000000000		742	Flood

Zdroj: SAP-RI (2024)

Jakmile takto zadáme a spočítáme škodu, v jednotlivých vrstvách se nám opět vytvoří účty s hodnotami na 100%, které musíme rozúčtovat na podíl zajišťovny. K tomu je nutné se vrátit do záložky „Treaties“ a následným dvojklikem na jednotlivé vrstvy vstoupit na účtování. V každé jednotlivé vrstvě si označíme potřebné účty a použijeme funkci „Split“. Po vytvoření účtů na podíl zajišťovny je opět označíme a dáme „Release“.

Obr. 48: Postup v záložce "Treaties"

Change Loss 22191: Treaty Figures

Loss: 22191 Bernd - klient XYZ Changed On: 31.03.2024 / CZKASOVA_K
 Loss Event: Company Code: YCZO VIG RI CZ NL
 Cedent: 11133 Talanx AG Period Start:
 Treaty No.: 13546 Short-Tail Group CAT XL Section: 1 Layer 1

Treaty Figures | Retrocession Figures | Additional Data | Extension Service

Start Date	Account N...	Status	Text for Status	Entry...	EC Name	Amount in OC	Orig. ...	Short text	Original Amount +/-
01.01.2021	17624139	B_SR	To be Split and Re...	9052	Loss Reserves Cl. B...	37 382 069,00	EUR	Euro	37 382 069,00-
01.01.2021	17624139	B_SR	To be Split and Re...	9001	Loss Payment Belo...	10 000 000,00	EUR	Euro	10 000 000,00-
01.01.2021	17624139	B_SR	To be Split and Re...	9002	Loss Payment Abo...	44 908 744,00	EUR	Euro	44 908 744,00-
01.01.2021	524139	B_SR	To be Split and Re...	3000	Loss Payment	45 000 000,00	EUR	Euro	45 000 000,00-

Change Loss 22191: Treaty Figures

Loss: 22191 Bernd - klient XYZ Changed On: 31.03.2024 / CZKASOVA_K
 Loss Event: Company Code: YCZO VIG RI CZ NL
 Cedent: 11133 Talanx AG Period Start:
 Treaty No.: 13546 Short-Tail Group CAT XL Section: 1 Layer 1

Treaty Figures | Retrocession Figures | Additional Data | Extension Service

Start Date	Account N...	Status	Text for Status	Entry...	EC Name	Amount in OC	Orig. ...	Short text	Original Amount +/-
01.01.2021	17624139	S	Split Account	9052	Loss Reserves Cl. B...	37 382 069,00	EUR	Euro	37 382 069,00-
01.01.2021	17624139	S	Split Account	9001	Loss Payment Belo...	10 000 000,00	EUR	Euro	10 000 000,00-
01.01.2021	17624139	S	Split Account	9002	Loss Payment Abo...	44 908 744,00	EUR	Euro	44 908 744,00-
01.01.2021	17624139	S	Split Account	3000	Loss Payment	45 000 000,00	EUR	Euro	45 000 000,00-
01.01.2021	17624152	B_R	For Batch Release	9052	Loss Reserves Cl. B...	1 869 103,45	EUR	Euro	1 869 103,45-
01.01.2021	17624152	B_R	For Batch Release	9001	Loss Payment Belo...	500 000,00	EUR	Euro	500 000,00-
01.01.2021	17624152	B_R	For Batch Release	9002	Loss Payment Abo...	2 245 437,20	EUR	Euro	2 245 437,20-
01.01.2021	524152	B_R	For Batch Release	3000	Loss Payment	2 250 000,00	EUR	Euro	2 250 000,00-

Zdroj: SAP-RI (2024)

Tento stejný postup aplikujeme na druhou vrstvu.

Po zaúčtování je vhodné se zkontrolovat hodnoty v záložce „Net Figures“. Čísla by se měla shodovat s hlášenkou.

Obr. 49: Záložka "Net Figures"

Treaties | Account | Net Figures | Additional Data | Participation | Extension Service | Account Totals | RM Account

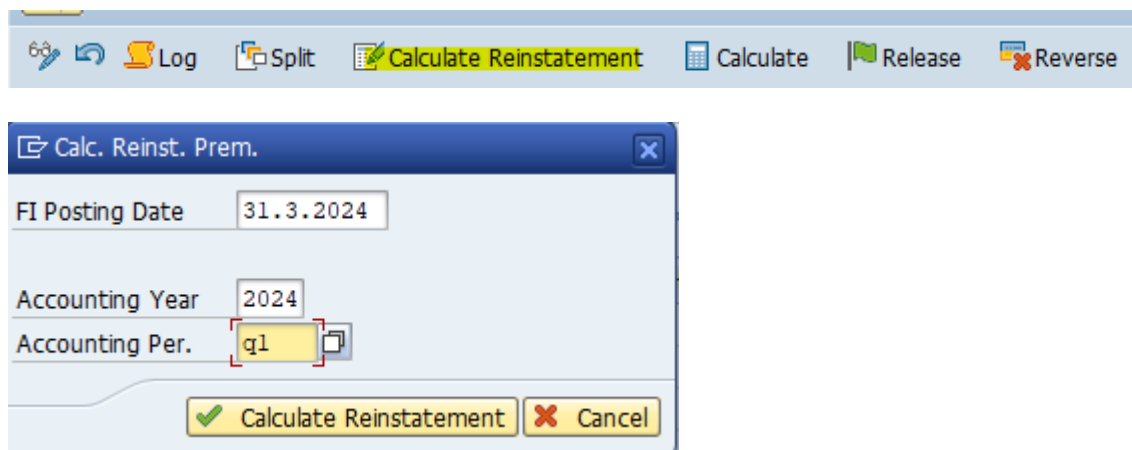
Sec.	Text for Section	Start Date	Entr.	Name of Entry Code	Amount in OC	Short text	Treaty Number	Treaty Text
1	Layer 1	01.01.2021	3000	Loss Payment	2 250 000,00- EUR	Euro	13546	Short-Tail Group CAT XL
2	Layer 2	01.01.2021		Loss Payment	1 571 806,04- EUR	Euro		Short-Tail Group CAT XL
			30..		3 821 806,04- EUR			
2	Layer 2	01.01.2021	7022	Loss Reserve, Closing Balance stat.	703 193,96- EUR	Euro	13546	Short-Tail Group CAT XL
			70..		703 193,96- EUR			
			**		4 525 000,00- EUR			

Zdroj: SAP-RI (2024)

Pokud jsou hodnoty identické, můžeme považovat škodu na vstupní kódech 3000 a 7022 za dokončenou. Jako další je potřeba v systému spočítat zajistné za obnovení limitního krytí.

Abychom mohli provést tento výpočet, musíme se opět dostat do jednotlivých vrstev v záložce „Treaties“. Jakmile vstoupíme do jedné vrstvy, je potřeba v levém horním rohu zvolit spočítání zajistného pomocí funkce „Calculate Reinstatement“. Po jeho vybrání je účetní požádán, aby doplnil potřebné informace jako jsou datum zaúčtování, účetní rok a období, následně pak již klikne na spočítání zajistného či zmáčkne tlačítko enter.

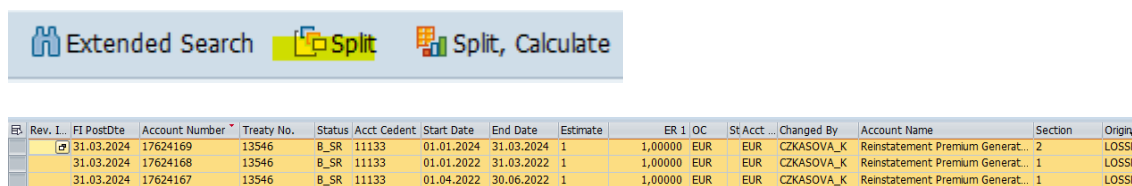
Obr. 50: Postup zaúčtování zajistného za obnovení limitního krytí

Zdroj: SAP-RI (2024)

Jakmile je dokončena kalkulace zajistného, systém o provedené akci informuje v levém dolním rohu. Výpočet je proveden pro celou smlouvu, proto po dokončení nejsou informace o částkách ve škodě, ale přímo v účtech dané smlouvy. Systém opět spočítá čísla na 100% a proto je nutné pomocí tlačítka „Split“ účty rozdělit na zajistitelův podíl.

Obr. 51: Rozdělení účtů

Zdroj: SAP-RI (2024)

Jakmile účty rozdělíme, jsou vytvořeny účty, které jsou připraveny k zaúčtování. Před provedením této akce je doporučeno si zkontrolovat správnost výpočtu pomocí tlačítka „Result“. Pokud jsme s výsledkem spokojeni a shoduje se s hlášenkou, zaúčtujeme účty pomocí „Release“. V případě, že dojde k neúspěchu a vygenerování jiných čísel, je potřeba zjistit, jestli je chyba v systému nebo u klienta.

Obr. 52: Postup zaúčtování účtů RIP

Rev. I.	FI PostDte	Account Number	Treaty No.	Status	Acct Cedent	Start Date	End Date	Estimate	ER 1 OC	St Acct	Changed By	Account Name	Section	Origin	
	31.03.2024	17624172	13546	B_R	11133	01.04.2022	30.06.2022	1	1,00000	EUR	EUR	CZKASOVA_K	Reinstatement Premium Generat...	1	SPLON
	31.03.2024	17624171	13546	B_R	11133	01.01.2022	31.03.2022	1	1,00000	EUR	EUR	CZKASOVA_K	Reinstatement Premium Generat...	1	SPLON
	31.03.2024	17624170	13546	B_R	11133	01.01.2024	31.03.2024	1	1,00000	EUR	EUR	CZKASOVA_K	Reinstatement Premium Generat...	2	SPLON

Entry C...	EC Name	Start Date	End Date	OC	Amount in OC	Tech. Result in OC	Cash Balance in OC	Crcy	Amount
1020				EUR	1 668 912,19	1 668 912,19	1 668 912,19	EUR	1 668 912,19
7072				EUR	81 137,76	0,00	0,00	EUR	81 137,76
				EUR	1 750 049,95	1 668 912,19	1 668 912,19	EUR	1 750 049,95

Zdroj: SAP-RI (2024)

Vzhledem k tomu, že klient požaduje zaplacení škody, je nutné dát pokyn bance k zaplacení účtů. Tento úkon provádí jiné oddělení a účetní jim zašle platební příkaz.

Obr. 53: Platební příkaz

payment for BR / RI	Zprostředkovatel
on behalf	Klient XYZ
treaty nr.	13456
currency	EUR
amount	2 152 893,85
reason	Cash call
reference	31.12.2023
bank details	as usual

Sect	Stat	Partner	APR	Treaty	RI Acc.No.	CD-Doc. No.	LCur Amount	Loc.Curr.	Curr Amount	Est/Def	Clear.Doc	Name of Account	Due Date
1		11133	A	RIT-13546	17624152	2225203	EUR	2 250 000,00-	EUR	2 250 000,00-	001	Generated Account for FGU Account 1762	31.03.24
1		11133	A	RIT-13546	17624171	2225216	EUR	955 300,21	EUR	955 300,21	001	Reinstatement Premium Generated from L	31.03.24
1		11133	A	RIT-13546	17624172	2225215	EUR	532 249,74	EUR	532 249,74	001	Reinstatement Premium Generated from L	31.03.24
2		11133	A	RIT-13546	17624153	2225202	EUR	1 571 806,04-	EUR	1 571 806,04-	001	Generated Account for FGU Account 1762	31.03.24
2		11133	A	RIT-13546	17624170	2225218	EUR	181 362,24	EUR	181 362,24	001	Reinstatement Premium Generated from L	31.03.24
							EUR	2 152 893,85-	EUR	2 152 893,85-			

Zdroj: VIG Re (2024)

3.4 Zhodnocení přínosů zajišťovnictví

V této části lze nalézt zhodnocení přínosů zajištění na základě znalostí autorky.

V současné globální a dynamické ekonomice jsou firmy (pojistníci) vystaveny různým finančním rizikům, která mohou vážně ohrozit jejich stabilitu a konkurenceschopnost. V takovém prostředí hledají podniky strategie, které jim umožní minimalizovat nepříznivé dopady tržních výkyvů a zajistit si stabilní a předvídatelné podmínky pro své obchodní operace.

Zajištění přináší řadu výhod:

1. Ochrana před finančními ztrátami – zajištění umožňuje pojistníkovi chránit své investice před nepříznivými událostmi, jako jsou změny cen surovin, směnných kurzů nebo úrokových sazeb. Tato strategie může minimalizovat riziko finančních ztrát a stabilizovat cash flow.
2. Stabilita dodavatelského řetězce – zajišťování může být klíčové pro ustálení řetězce tím, že zajišťuje dodávky surovin za pevně stanovené ceny a termíny. To může mít pozitivní dopad na produkční procesy a dodávky zákazníkům.
3. Ochrana před rizikem směnných kurzů – firmy, které působí na mezinárodních trzích mohou zajištění využít k ochraně před rizikem směnných kurzů. Zajištění umožňuje firmám stanovit pevné směnné kurzy pro budoucí transakce, což minimalizuje riziko kurzových výkyvů a zajišťuje předvídatelnost nákladů.
4. Zlepšení finančního plánování – zajištění umožňuje firmám lépe plánovat své finanční toky a náklady tím, že jim poskytuje jistotu ohledně budoucích cen a kurzů. To může vést k lepší alokaci zdrojů a vyšší finanční stabilitě.

Díky těmto přínosům je jednou z klíčových strategií zajišťování.

3.5 Inovace v oblasti zajišťovnictví

Cílem této kapitoly je provést výzkum, který bude zkoumat názory a postřehy expertů na téma inovací v zajišťovnictví. Výzkum byl proveden kvalitativním přístupem pomocí polostrukturovaného rozhovoru.

Celkem byly osloveni čtyři respondenti, každý z nich bude mít jiný postoj k tématu inovací v zajišťovnictví. Jedná se o zástupce z technologické sféry, vedoucí analytického oddělení, finančního manažera a odborníka na environmentální, sociální a správní zajišťování.

Před samotným výzkumem bude proveden předvýzkum, který pomůže lépe porozumět problematice inovací v zajišťovnictví a navrhnout relevantní otázky pro rozhovory s respondenty. Předvýzkum bude zahrnovat analýzu literatury, průzkum trhu a konzultaci s odborníky.

Před oficiálním zahájením výzkumu budou pilotní rozhovory provedeny s jedním nebo dvěma respondenty, aby se ověřila vhodnost otázek, zjištěná data a celkový průběh rozhovorů. Pilotáž pomůže identifikovat případné nedostatky a umožní optimalizaci průběhu výzkumu.

Při návrhu a provádění výzkumu budou dodržovány etické principy, včetně zachování anonymity respondentů a ochrany jejich soukromí. Data získaná během výzkumu budou analyzována pomocí kvalitativní obsahové analýzy s cílem identifikovat klíčové téma a vzory v odpovědích respondentů.

Na základě odpovědí respondentů lze určit možné inovace v této oblasti:

1. Využití pokročilých analytických nástrojů – s rozvojem umělé inteligence jsou k dispozici sofistikovanější analytické nástroje, které umožňují firmám lépe porozumět tržním trendům a rizikům. Tyto nástroje mohou pomoci při optimalizaci zajišťovacích strategií a lépe reagovat na dynamické tržní podmínky.
2. Integrace technologie blokového řetězce (blockchain) – tato inovace může přinést transparentnost a automatizaci do procesů zajišťování. Blokový řetězec eliminuje potřebu prostředníků. Tím pomáhá snížit náklady a rizika spojená s manuálními procesy a zvýšit efektivitu zajišťovacích operací.
3. Použití dalších finančních nástrojů – jedná se o možnost využití derivátů s pohyblivými podmínkami nebo o kombinaci různých zajišťovacích strategií.

Flexibilnější nástroje mohou firmám poskytnout větší volbu a možnost přizpůsobit své zajišťovací postupy specifickým potřebám.

4. Implementace environmentálního a sociálního zajišťování – v současné době narůstá důraz na udržitelnost a společenskou odpovědnost, a proto firmy hledají nové možnosti, jak zajišťovat svá environmentální a sociální rizika. To může zahrnovat využití zajišťovacích nástrojů k ochraně před riziky spojenými s klimatickými změnami, dodržování environmentálních norem nebo sociální odpovědností v dodavatelském řetězci.

Nové technologie, metody a strategie zajišťování pomáhají organizacím lépe porozumět a minimalizovat rizika spojená s podnikáním, což přináší nejen ekonomické výhody, ale také zvyšuje důvěru investorů a zákazníků. Inovace v této oblasti také posilují schopnost firem adaptovat se na dynamické tržní podmínky a reagovat na nové výzvy a příležitosti.

Závěr

Cílem této práce bylo zhodnotit míru a rozsah automatizace účetních procesů.

Cíle bylo dosaženo prostřednictvím rešerše, díky které se lze zorientovat ve složitosti zajištění a odhalit jeho klíčovou roli při zmírňování finančních rizik a podpoře stability v pojišťovnictví.

V praktické části byl proveden kvalitativní výzkum a za pomoci rozhovorů identifikovány příležitosti pro pokrok v oblasti zajištění, které reagují na dynamický vývoj tohoto odvětví. Navrhované inovace nabízejí cestu ke zvýšení efektivity, přesnosti a transparentnosti operací zajištění, čímž podporují větší a odolnější trh. Analýza současného stavu zajišťovnictví odhalila několik oblastí, ve kterých lze identifikovat potenciál pro inovace. Prostřednictvím pokročilých analytických nástrojů, umělé inteligence, integrace blokového řetězce (blockchain), použití finančních nástrojů a implementací enviromentálního a sociálního zajištění může dojít ke zlepšení efektivity procesů spojených se zajištěním. Tyto inovace by mohly přinést nové možnosti a efektivnější způsoby zajišťování rizik, které by lépe odpovídaly potřebám moderního podnikatelského prostředí a přispěly k celkové stabilitě a udržitelnosti ekonomiky.

Dále byla prozkoumána proveditelnost a účinnost automatizace procesů účtování zajištění na trhu DACH – oblasti, která je tradičně poznamenána manuálním úsilím a složitými výpočty. Prostřednictvím pečlivého výzkumu, analýz a praktických experimentů byl prokázán potenciál pro využití technologie ke zefektivnění a zvýšení přesnosti, účinnosti a transparentnosti účetních postupů zajištění. Je stále zřejmější, že přijetí automatizovaných účetních řešení pro zajištění skrývá nesmírný příslib pro revoluci ve způsobu, jakým jsou finanční transakce zaznamenávány, analyzovány a vykazovány v pojišťovnictví. Využitím síly technologie je zde možnost překonat omezení tradičních metod, odemknout efektivitu a zvýšit celkovou transparentnost a spolehlivost účetních postupů zajištění. Tato práce v podstatě nejen potvrdila proveditelnost automatizace zajištění účetnictví, ale také zdůraznila jeho nezbytnost v době charakterizované digitální transformací a vyvíjejícím se regulačním prostředím.

Poznatky získané z tohoto výzkumu mohou být katalyzátorem smysluplných pokroků v zajišťovacích operacích a podpoří budoucnost, kde budou manuální úkoly nahrazeny inteligentní automatizací a kde bude plně realizován příslib účinnosti a přesnosti.

Seznam použitých zdrojů

AON (2021). Fast Track Reinsurance – An Introduction to Reinsurance. Interní dokument podniku AON Central and Eastern Europe a.s se sídlem v Praze.

Bouchemmama, J., Calvi, D., Marco, N., Lüscher, M., Müller, L., Kingsley, M., & Rappold, P. (2000). *Non-proportional reinsurance accounting*. Swiss Re Publishing.

Bouchemmama, J., Calvi, D., Marco, N., Haller, M., Hildenbrand, A., Oswald, S., & Kingsley, M. (2006). *Proportional reinsurance accounting: Accounting and statistical procedures*. Swiss Re Publishing.

Bupa (2023). *How to choose the right insurance*. Dostupné 17.12.2023 z <https://www.bupa.com.hk/en/medical-insurance/how-to-choose-insurance-plan/question-4/>

Casacat (1995). *2D: Reinsurance Reserving I*. Dostupné 18.11.2023 z https://www.casact.org/sites/default/files/old/clrstrans_1995_2d.pdf

CCR Re (2021). *What is cession?* Dostupné 14.11.2023 z <https://blog.ccr-re.com/en/what-is-cession>

CCR Re (2021). *What is commission?* Dostupné 14.11.2023 z <https://blog.ccr-re.com/en/what-is-a-commission>

CCR Re (2021). *What is cut-off?* Dostupné 03.12.2023 z <https://blog.ccr-re.com/en/what-is-cut-off>

CCR Re (2021). *What is retention?* Dostupné 14.11.2023 z <https://blog.ccr-re.com/en/what-is-retention>

CCR Re (2021). *What is stop loss Reinsurance?* Dostupné 18.11.2023 z <https://blog.ccr-re.com/en/what-is-a-stop-loss-reinsurance>

Helvetia (2023). Helvetia Reinsurance Training. Interní dokument podniku Helvetia Swiss Insurance Company Ltd. Se sídlem v Basileji.

III (2023). *Commercial Insurance*. Dostupné 18.11.2023 z <https://www.iii.org/publications/commercial-insurance/how-it-functions/financial-reporting>

Investopedia (2022). *Interlocking Clause: What it Means, How it Works, Example*. Dostupné 27.12.2023 z <https://www.investopedia.com/terms/i/interlocking-clause.asp>

Investopedia (2020). *Treaty Reinsurance: Definition, How It Works and 2 Contract Types*. Dostupné 25.11.2023 z <https://www.investopedia.com/terms/t/treaty-reinsurance.asp>

Investopedia (2023). *Reinsurance Definition, Types, and How It Works*. Dostupné 15.11.2023 z [Reinsurance Definition, Types, and How It Works \(investopedia.com\)](https://www.investopedia.com/terms/r/reinsurance-definition-types-and-how-it-works/)

Investopedia (2021). *Unearned Premium*. Dostupné 9.12.2023 z Unearned Premium Definition (investopedia.com)

London School of Insurance (2016). Basic Technical Reinsurance Accounting. London School of Insurance.

Munich Reinsurance Company. (1997). *Guidelines for the Rendering of Accounts between Direct Insurers and Reinsurers in the Non-Life Classes of Business*. Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft.

Pohl, S., & Iranya, J. (2018). *The ABC Of Reinsurance*. Verlag Versicherungswirtschaft.

Schwepcke, A., & Vetter, A. (2022). *Handbook of Reinsurance Practice*. Verlag Versicherungswirtschaft.

Texas Department of Insurance (2022). *Surplus lines insurance guide*. Dostupné 15.11.2023 z [Surplus lines insurance guide \(texas.gov\)](https://www.texas.gov)

VIG Re (2021). Accounting modes. Interní dokument podniku Vienna Insurance Group Reinsurance se sídlem v Praze.

Seznam zkratek

ACR	Další případně rezervy
ADJ	Upravené pojistné
CoB	Třída podnikání
DACH	Německý, rakouský a švýcarský trh
EC	Vstupní Skód
EML	Odhad maximální ztráty
EPI	Očekávaný příjem
GNPI	Konečné údaje o příjmu z pojistného
IFRS	Mezinárodní účetní standardy
MDP	Minimální vložené zajistné
MOD	Havarijní pojištění
MTPL	Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla
QS	Quota Share
RIP	Zajistné za obnovení limitního krytí
SAP	Program systémové analýzy
SL	Stop Loss
SQL	Strukturovaný dotazovací jazyk,
UPR	Nezasloužené zajistné rezervy
XL/XS	Excess of Loss

Seznam tabulek

Tab. 1: Finální účet dle upisovací metody	23
Tab. 2: Finální účet metody dle kalendářního roku	24
Tab. 3: Přenos rezerv dle účetní metody.....	26
Tab. 4: Hlavní položky pro výpočet ziskové provize	29
Tab. 5: Tabulka na proporční smlouvy	45
Tab. 6: Výpočet škody na proporční smlouvě	50
Tab. 7: Tabulka na kontrolu MDP	55
Tab. 8: Výpočet upravené prémie.....	58
Tab. 9: Výpočet škody na neproporční smlouvě	67
Tab. 10: Výpočet zajistného za obnovení limitního krytí.....	68

Seznam obrázků

Obr. 1: Účtování zajistného	27
Obr. 2: Účtování provize	27
Obr. 3: Účtování škod a spoluúčasti	29
Obr. 4: Škodní rezervy.....	30
Obr. 5: Pojistné rezervy	31
Obr. 6: Účtování rezerv	31
Obr. 7: Účtování portfolií	32
Obr. 8: Účtování zajistného na neproporční smlouvě zálohovou platbou.....	34
Obr. 9: Účtování zajistného na neproporční smlouvě s proměnlivým zajistným.....	35
Obr. 10: Účtování zajistného na neproporční smlouvě s paušálem.....	35
Obr. 11: Účtování škod a pojistného za obnovení krytí	37
Obr. 12: Účtování depozit.....	39
Obr. 13: Finální účet společnosti XYZ na konci roku.....	42
Obr. 14: Zakládání účtu	43
Obr. 15: Založení finálního účtu v systému SAP-RI	44
Obr. 16: Účtování finálního účtu v systému SAP-RI	45
Obr. 17: Převod portfolií společnosti XYZ na začátku následujícího roku.....	46
Obr. 18: Založení účtu k převodu portfolií	46
Obr. 19: Zaúčtování portfolií	47
Obr. 20: Účtování rezerv a změna v záložce „příspěvky“	47
Obr. 21: Kontrola otevřené balance.....	49
Obr. 22: Škodní hlášenka.....	50
Obr. 23: Vytváření nové škody.....	51
Obr. 24: Zakládání škody v systému	52
Obr. 25: Záložka „cedents“.....	52

Obr. 26: Záložka „Treaties“	53
Obr. 27: Záložka „Treaty figures“	53
Obr. 28: Záložka „Net Figures“	53
Obr. 29: Vynulování účtů	54
Obr. 30: Faktura k prémii	55
Obr. 31: Postup vytvoření vkladové prémie	56
Obr. 32: Účty MDP	57
Obr. 33: Faktura za upravené pojistné	57
Obr. 34: Vytváření účtu GNPI	58
Obr. 35: Postup zaúčtování GNPI	59
Obr. 36: Postup vytvoření upravené prémie	59
Obr. 37: Účty upraveného pojistného	60
Obr. 38: Aktualizace finální prémie	61
Obr. 39: Výpočet srážek z upraveného pojistného	63
Obr. 40: Postup účtování dalších srážek	64
Obr. 41: Faktura k účtování depozit	65
Obr. 42: Postup účtování depozit	65
Obr. 43: Hlášenka neproporční škody	67
Obr. 44: Zakládání neproporční škody v systému	69
Obr. 45: Záložka "Treaties"	70
Obr. 46: Záložka "Treaties"	70
Obr. 47: Záložka "Account"	70
Obr. 48: Postup v záložce "Treaties"	71
Obr. 49: Záložka "Net Figures"	71
Obr. 50: Postup zaúčtování zajistného za obnovení limitního krytí	72
Obr. 51: Rozdělení účtů	72

Obr. 52: Postup zaúčtování účtů RIP	73
Obr. 53: Platební příkaz	73

Seznam grafů

Graf 1: Struktura a druhy smluv v zajišťovnictví	10
Graf 2: Dělení rizika na základě QS	14
Graf 3: Dělení rizika ve smlouvě Surplus.....	17
Graf 4: Dělení rizika podle Excess of Loss	18

Seznam vzorců

Vzorec 1: Výpočet podílu v QS	14
Vzorec 2: Výpočet podílu v Surplus	16
Vzorec 3: Ztrátový poměr dle výsledku smlouvy	28
Vzorec 4: Ztrátový poměr dle spoluúčasti	30
Vzorec 5: Kombinovaný poměr	30
Vzorec 6: Výpočet UPR v souladu s dobou krytí	31
Vzorec 7: Výpočet upraveného pojistného	33
Vzorec 8: Výpočet proměnlivého zajistného	35
Vzorec 9: Výpočty pojistného za obnovení krytí	37

Seznam příkladů

Příklad 1: Proporční smlouvy	12
Příklad 2: Neproporční smlouvy	13
Příklad 3: Smlouva QS	14
Příklad 5: Smlouva Surplus.	16
Příklad 6: Smlouva Excess of Loss.....	18

Seznam příloh

Příloha A: Vstupní kódy

Příloha A: Vstupní kódy

Entry Code	Name of Entry Code
1000	Premium
1010	Deposit Premium (M&D)
1011	Deposit Premium (M&D) Adjustment
1020	Reinstatement Premium
1021	Reinstatement Premium Adjustment
1030	XLfca Premium
1031	XLfca Reinstatement Premium
1050	EPI
1060	GNPI
1070	Final Premium
1090	Premium Brokerage
1100	Premium written (statistic)
1200	Premium collected (statistic)
2000	Commission
2010	Provisional Commission
2020	Sliding Scale Commission
2021	SSC Estimation
2029	Brokerage retained by cedent
2030	Profit Commission
2031	PC Estimation
2040	Overriding Commission
2041	Overrider
2042	Leader fee
2050	Acquisition Costs
2060	Administrative Expenses
2070	Tax
2075	Interests on Accounts
2080	No Claims Bonus
2090	Brokerage
2091	Return brokerage
2092	Retro side broker.calc.
2110	Technical Interest
2120	Financial Result
3000	Loss Payment
3001	Received recourses
3020	Annuity Payment
3030	LAE (Loss Adj. Expenses)
3040	Cash Loss Payment
3041	Cash Loss Offsetting Entry
3050	XLfca Loss Payment
3060	Loss Participation
3130	Death Payment
3140	Surrender Payment
3150	Maturity Payment
3160	Expenditure for the Refund of Premiums
3170	Aging Loss Payment
3180	Health Loss Payment
3190	Mathematical Reserve Payment
4005	Deferred Commission UPR Opening Bal.

4006	Deferred Commission UPR Closing Bal.
4011	UPReserve Opening Balance w/o Ded.
4012	UPReserve Closing Balance w/o Ded.
4013	UPRes. RIP Opening Bal. w/o Ded.
4014	UPRes. RIP Closing Bal. w/o Ded.
4015	UPReserve Opening Balance with Ded.
4016	UPReserve Closing Balance with Ded.
4021	Loss Reserve, Opening Balance
4022	Loss Reserve, Closing Balance
4023	Received recourses Reserve, Op. Balance
4024	Received recourses Reserve, Cl. Balance
4027	Addit.Case Reserve, Opening Balance
4028	Addit.Case Reserve, Closing Balance
4031	Annuity Reserve, Opening Balance
4032	Annuity Reserv, Closing Balance
4041	LAE Reserve, Opening Balance
4042	LAE Reserve, Closing Balance
4051	XLfca Reserve, Opening Balance
4052	XLfca Reserve, Closing Balance
4071	Reinstatement Reserve, Opening Balance
4072	Reinstatement Reserve, Closing Balance
4081	IBNR declared, Opening Balance
4082	IBNR declared, Closing Balance
4091	IBNR own, Opening Balance
4092	IBNR own, Closing Balance
4093	RBNS Correction 15%, Op.Balance
4094	RBNS Correction 15%, Clos.Balance
4095	IBNR own margins, Opening Balance
4096	IBNR own margins, Closing Balance
4101	Remainin.Reinst. Res., Opening Bal.
4102	Reinstatement Reserve, Closing Bal.
4131	Death Loss Reserve, Opening Balance
4132	Death Loss Reserve, Closing Balance
4141	Surrender Loss Reserve, Opening Balance
4142	Surrender Loss Reserve, Closing Balance
4151	Maturity Loss Reserve, Opening Balance
4152	Maturity Loss Reserve, Closing Balance
4161	Reserve Op Bal. for the Ref. of Premiums
4162	Reserve Cl Bal. for the Ref. of Premiums
4171	Aging Reserve, Opening Balance
4172	Aging Reserve, Closing Balance
4181	Health Loss Reserve, Opening Balance
4182	Health Loss Reserve, Closing Balance
4191	Mathematical Reserve, Opening Balance
4192	Mathematical Reserve, Closing Balance
5011	UPR Funds Retained
5012	UPR Funds Released
5021	Loss Reserve Funds Retained
5022	Loss Reserve Funds Released
5023	Received Recourses Res. Funds Retained
5024	Received Recourses Res. Funds Released
5031	Annuity Reserve Funds Retained

5032	Annuity Reserve Funds Released
5041	LAE Reserve Funds Retained
5042	LAE Reserve Funds Released
5090	Currency Exchange Rate Diff. Funds
5100	Interest on Funds
5110	Interest on UPR Funds
5120	Interest on Loss Reserve Funds
5125	Interest on LAE Reserve Funds
5130	Interest on Death Loss Reserve Funds
5131	Death Loss Reserve Funds Retained
5132	Death Loss Reserve Funds Released
5140	Interest on Surrender Loss Reserve Funds
5141	Surrender Loss Reserve Funds Retained
5142	Surrender Loss Reserve Funds Released
5150	Interest on Maturity Loss Reserve Funds
5151	Maturity Loss Reserve Funds Retained
5152	Maturity Loss Reserve Funds Released
5160	Int. on the Res. Funds for the Ref. of P
5161	Res. Funds Retained for the Ref. of Pr.
5162	Res. Funds Released for the Ref. of Pr
5170	Interest on Aging Reserve Funds
5171	Aging Reserve Funds Retained
5172	Aging Reserve Funds Released
5180	Interest on Health Loss Reserve Funds
5181	Health Loss Reserve Funds Retained
5182	Health Loss Reserve Funds Released
5190	Interest on Mathematical Reserve Funds
5191	Mathematical Reserve Funds Retained
5192	Mathematical Reserve Funds Released
5200	Taxes on Interests on Funds
6011	Premium Portfolio Entry (CoS)
6012	Premium Portfolio Exit (CoS)
6015	Premium Portfolio Entry (Clean Cut)
6016	Premium Portfolio Exit (Clean Cut)
6021	Loss Portfolio Entry (CoS)
6022	Loss Portfolio Exit (CoS)
6023	Received Recourses Ptf Entry (CoS)
6024	Received Recourses Ptf Exit (CoS)
6025	Loss Portfolio Entry (Clean Cut)
6026	Loss Portfolio Exit (Clean Cut)
6027	Received Recourses Ptf Entry (Clean Cut)
6028	Received Recourses Ptf Exit (Clean Cut)
6031	Annuity Portfolio Entry (CoS)
6032	Annuity Portfolio Exit (CoS)
6035	IBNR Entry Portfolio
6036	IBNR Exit Portfolio
6037	IBNR Entry Margin
6038	IBNR Exit Margin
6041	LAE Portfolio Entry (CoS)
6042	LAE Portfolio Exit (CoS)
6045	LAE Portfolio Entry (Clean Cut)
6046	LAE Portfolio Exit (Clean Cut)

6051	XLfca Loss Portfolio Entry (CoS)
6052	XLfca Loss Portfolio Exit (CoS)
6055	XLfca Loss Portfolio Entry (Clean Cut)
6056	XLfca Loss Portfolio Exit (Clean Cut)
6131	Death Loss Portfolio Entry
6132	Death Loss Portfolio Exit
6141	Surrender Loss Portfolio Entry
6142	Surrender Loss Portfolio Exit
6151	Maturity Loss Portfolio Entry
6152	Maturity Loss Portfolio Exit
6161	Refund of Premiums Portfolio Entry
6162	Refund of Premiums Portfolio Exit
6171	Aging Portfolio Entry
6172	Aging Portfolio Exit
6181	Health Loss Portfolio Entry
6182	Health Loss Portfolio Exit
6191	Mathematical Portfolio Entry
6192	Mathematical Portfolio Exit
7000	Stat. Offsetting Large Loss Payment
7005	Deferred Commissi UPR Opening Bal
7006	Deferred Commissi UPR Closing Bal. stat.
7011	UPRes. Opening Bal. w/o Deductions stat.
7012	UPRes. Closing Bal. w/o Deductions stat.
7013	UPRes. RIP Opening Bal. w/o Ded. stat.
7014	UPRes. RIP Closing Bal. w/o Ded. stat.
7015	UPReserve Op. Bal. with Ded. stat.
7016	UPReserve Cl. Bal. with Ded. stat.
7021	Loss Reserve, Opening Balance stat.
7022	Loss Reserve, Closing Balance stat.
7023	Received Recourses Res. Op Bal. stat.
7024	Received Recourses Res. Cl Bal. stat.
7025	Stat. Offsetting Large Loss Res., Op.Bal
7026	Stat. Offsetting Large Loss Res., Cl.Bal
7027	Addit.Case Reserve, Open.Balance stat.
7028	Addit.Case Reserve, Clos.Balance stat.
7031	Annuity Reserve, Opening Balance stat.
7032	Annuity Reserv, Closing Balance stat.
7041	LAE Reserve, Opening Balance stat.
7042	LAE Reserve, Closing Balance stat.
7051	XLfca Reserve, Opening Balance stat.
7052	XLfca Reserve, Closing Balance stat.
7071	Reinstatement Reserve, Opening Bal. stat
7072	Reinstatement Reserve, Closing Bal. stat
7081	IBNR declared, Opening Balance stat.
7082	IBNR declared, Closing Balance stat.
7091	IBNR own, Opening Balance stat.
7092	IBNR own, Closing Balance stat.
7093	RBNS Correction 15%, Op.Balance stat.
7094	RBNS Correction 15%, Clos.Balance stat.
7095	IBNR own margins, Opening Balance stat.
7096	IBNR own margins, Closing Balance stat.
7101	Remainin.Reinst. Res., Opening Bal. stat

7102	Reinstatement Reserve, Closing Bal. stat
7131	Death Loss Reserve Opening Bal. stat.
7132	Death Loss Reserve Closing Bal. stat.
7141	Surrender Loss Reserve Opening Bal.stat.
7142	Surrender Loss Reserve Closing Bal. stat
7151	Maturity Loss Reserve Opening Bal. stat.
7152	Maturity Loss Reserve Closing Bal. stat.
7161	Res. Op. Bal. for the Refund of Pr. stat
7162	Res. Cl. Bal. for the Refund of Pr. stat
7171	Aging Reserve Opening Balance stat.
7172	Aging Reserve Closing Balance stat.
7181	Health Loss Reserve, Opening Bal. stat.
7182	Health Loss Reserve, Closing Bal. stat.
7191	Mathematical Reserve Opening Bal. stat.
7192	Mathematical Reserve Closing Bal. stat.
8011	Loss Brought Forward, Opening Balance
8012	Loss Carried Forward, Closing Balance
8015	Profit Brought Forward, Opening Balance
8016	Profit Carried Forward, Closing Balance
8110	Number of Policies Covered
8120	Sum Insured
8130	Statistical Premium
8140	Loss Ratio (Info)
8150	technical Result for PC (Info P&E)
8160	Management Fee (Info P&E)
8170	Loss Participation (info P&E)
8180	Nett written Premium (info P&E)
8190	techn. IBNR (Info P&E)
8200	Nett Premium (info PuE)
8210	Deposit Premium (P&E)
8220	Estimated Premium (P&E)
8230	EPI (Info)
8235	UPRes. (Info)
8236	UPRes. Comm. (Info)
8240	Premium Portfolio Exit (P&E) CC
8250	Loss Portfolio Exit (P&E) CC
8260	Loss Ratio Base Premium (Info)
8270	NP Adjustment EC
8280	NP Adjustment EC 2
8290	Reinstatement Pr. Res. - amount (P&E)
8300	Reinstatement Pr. Res. - calc. (P&E)
8310	Reinstatement Pr. Res. - (P&E)
8320	premium prog - P&E
8330	premium prog - P&E, mod.
8340	premium prog - P&E, act.
8350	Inc Loss (Info P&E)
9001	Loss Payment Below Deductible
9002	Loss Payment Above Limit
9003	Loss Payment Below AAD
9004	Loss Payment Above AAL
9011	Received Recources Below Deductible
9012	Received Recources Above Limit

9013	Received Recourses Below AAD
9014	Received Recourses Above AAL
9021	Annuity Payment Below Deductible
9022	Annuity Payment Above Limit
9023	Annuity Payment Below AAD
9024	Annuity Payment Above AAL
9031	LAE Payment Below Deductible
9032	LAE Payment Above Limit
9033	LAE Payment Below AAD
9034	LAE Payment Above AAL
9041	Loss Reserves Op. Bl. Below Deductible
9042	Loss Reserves Op. Bl. Above Limit
9043	Loss Reserves Op. Bl. Below AAD
9044	Loss Reserves Op. Bl. Above AAL
9045	Add.Case Res.Op. Bl. Below Deductible
9046	Add.Case Res.Op. Bl. Above Limit
9047	Add.Case Res.Op. Bl. Below AAD
9048	Add.Case Res.Op. Bl. Above AAL
9051	Loss Reserves Cl. Bl. Below Deductible
9052	Loss Reserves Cl. Bl. Above Limit
9053	Loss Reserves Cl. Bl. Below AAD
9054	Loss Reserves Cl. Bl. Above AAL
9055	Add.Case Res.Cl. Bl. Below Deductible
9056	Add.Case Res.Cl. Bl. Above Limit
9057	Add.Case Res.Cl. Bl. Below AAD
9058	Add.Case Res.Cl. Bl. Above AAL
9061	Annuity Reserves Op. Bl. Below Deduct.
9062	Annuity Reserves Op. Bl. Above Limit
9063	Annuity Reserves Op. Bl. Below AAD
9064	Annuity Reserves Op. Bl. Above AAL
9071	Annuity Reserves Cl. Bl. Below Deduct.
9072	Annuity Reserves Cl. Bl. Above Limit
9073	Annuity Reserves Cl. Bl. Below AAD
9074	Annuity Reserves Cl. Bl. Above AAL
9081	LAE Reserves Op. Bl. Below Deductible
9082	LAE Reserves Op. Bl. Above Limit
9083	LAE Reserves Op. Bl. Below AAD
9084	LAE Reserves Op. Bl. Above AAL
9091	LAE Reserves Cl. Bl. Below Deductible
9092	LAE Reserves Cl. Bl. Above Limit
9093	LAE Reserves Cl. Bl. Below AAD
9094	LAE Reserves Cl. Bl. Above AAL
9101	Rec. Recourses Res. Op. Bl. Below Deduc.
9102	Rec. Recourses Res. Op. Bl. Above Limit
9103	Rec. Recourses Res. Op. Bl. Below AAD
9104	Rec. Recourses Res. Op. Bl. Above AAL
9111	Rec. Recourses Res. Cl. Bl. Below Deduc.
9112	Rec. Recourses Res. Cl. Bl. Above Limit
9113	Rec. Recourses Res. Cl. Bl. Below AAD
9114	Rec. Recourses Res. Cl. Bl. Above AAL
9901	Exch.Rates Differences Earnings
9902	Exch.Rates Differences Expenses

9903	Write-offs Earnings
9904	Write-offs Expenses
9990	Premium Cumulative
9991	Commision Cumulative
9992	Losses Cumulative
9993	Cash Balance Cumulative
9994	Balance Cumulative

Abstrakt

Kašová, K. (2024). *Neživotní zajišťovnictví v účetnictví a výpočty škod na DACH marketu* [Diplomová práce, Západočeská univerzita v Plzni].

Klíčová slova: zajištění, smlouvy, DACH, proporční účetnictví, neproporční účetnictví

Tato práce se snaží objasnit složitost zajištění a obhajovat přijetí automatizovaných účetních postupů v doméně zajištění. Prostřednictvím přehledu literatury, analýzy zajišťovacích smluv, rozhovoru s experty a prozkoumání standardů účetního výkaznictví jsou objasněny základní koncepty zajištění, které položí základy pro následné diskuse o automatizaci. Případové studie a simulace z reálného světa jsou použity k ilustraci potenciální efektivity, zlepšení přesnosti a úspor nákladů, které lze realizovat prostřednictvím automatizovaných systémů účtování zajištění. Lze říci, že tato práce slouží nejen jako komplexní základ pro zajištění, ale také obhájí posun paradigmatu směrem k automatizovaným účetním postupům v doméně zajištění.

Abstract

Kašová, K. (2024). *Non-life reinsurance accounting and claims calculation on DACH market* [Master's Thesis, University of West Bohemia].

Key words: Reinsurance, treaties, DACH, Proportional Accounting, non-proportional accounting

This thesis endeavors to elucidate the complexities of reinsurance and advocate for the adoption of automated accounting practices within the reinsurance domain. Through a literature review, interview with experts, an analysis of hedging contracts, and an examination of financial reporting standards, fundamental hedging concepts are clarified, laying the groundwork for subsequent discussions of automation. Real-world case studies and simulations are used to illustrate the potential efficiencies, accuracy improvements, and cost savings that can be realized through automated collateral accounting systems. It can be said that this work not only serves as a comprehensive basis for assurance, but also advocates a paradigm shift towards automated accounting practices in the assurance domain.